

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΥΘΕΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΕΡΩΝ • ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΙΟΣ 2022 • ΕΤΟΣ Κ' • ΤΕΥΧΟΣ 61

Ἡ Εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ

Ποιμαντορική Ἐγκύκλιος (ὑπ' ἀριθ. 211/2022)

«Εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τήν ἐμήν δίδωμι ὑμῖν» οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν»
(Ἰωαν. ιδ' 27)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καί Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ
ἀγαπητά.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Καθὼς ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς πορεύεται πρὸς τὸ Σταυρικόν Πάθος καί πρὸς τὸν Οὐράνιον Πατέρα λέγει πρὸς τοὺς Μαθητάς Του:

«Φεύγω καί σὰς ἀφῆναι τήν εἰρήνην. Σὰς δίδω τήν ἰδικήν μου **ἀληθινὴν καὶ βαθεῖαν εἰρήνην**, τήν ὅποιαν ἤλθα νὰ φέρω εἰς τὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος συνταράσσεται ἀπὸ τήν ἁμαρτίαν. Δέν σὰς δίδω ἐγὼ ὑποκριτικὴν, ἀπατηλὴν καὶ ἀσταθὴ εἰρήνην, ὡσάν αὐτὴν τήν ὁποία ὑπόσχεται καὶ δίδει ὁ κόσμος».

Ὁ Μέγας Βασίλειος λέγει ὅτι: «ὁ Κύριός μας καὶ Θεὸς ἀφῆσε εἰς τοὺς Μαθητάς Του ὡς ἀποχαιρετιστήριον δῶρον **τὴν ἰδικὴν Του εἰρήνην**, καθὼς ἐμελλε νὰ ὁλοκληρώσῃ τὴν ἑνσαρκον Θεῖαν Οἰκονομίαν Του διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὅλου τοῦ κόσμου».

Ὁ Ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς Ἀμμώνιος ὑποστηρίζει ὅτι: «**Ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ** δέν πείθει μόνον νὰ εἰρηνεύωμεν πρὸς τοὺς ἔξω, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἑαυτοὺς μας, διὰ νὰ μὴν ἐπαναστατῇ ἡ σάρκα κατὰ τῆς ψυχῆς». Καὶ ὁ ἱερός Θεοφύλακτος συμπληρώνει: «**Ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ** συνδέει μέν

μέ τόν Ἐπουράνιον Πατέρα αὐτοὺς, οἱ ὁποῖοι τήν ἔχουν καμὴ κτῆμα των, τῶν ἁγίων δὲ τό φρόνημα ἀπεργάζεται. Ὅχι μόνον ἐνώνει ὅλους ἀπὸ κοινοῦ μεταξύ των, ἀλλὰ καὶ ἰδιαίτερως τὸν καθένα τὸν ἐνοποιεῖ μέ τόν ἑαυτὸν του. Διατί, ἐπειδὴ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἐνεκα τῆς ἐπιβουλῆς τοῦ διαβόλου ἐδιχάσθη καθ' ἑαυτὴν & εἶχε ἀνάγκη τῆς εἰρήνης τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ δυναθῇ ἡ ψυχὴ, ἀφοῦ λάβῃ πάλιν εὐάγγελον τὴν σάρκα καὶ πειθῇ τὸν τὸ σῶμα νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ

τὴν ἐσωτερικὴ ἐπανάστασι καὶ ταραχή».

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος σημειώνει ὅτι: (Ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου) «εἶναι ἐξωτερικὴ καὶ ἔρχεται ἀπὸ ἔξω καὶ γίνεται πολλές φορές διὰ τὸ κακὸν καὶ ἀνώφελος καὶ δέν ὠφέλησε ποτὲ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τὴν ἔχουν».

Ὁ ἴδιος ὁ ἱερός Χρυσόστομος γράφει τὰ ἀκό-

Συνέχεια στὴ σελ. 2

λουθα διά την ειρήνην: **«Ἡ εἰρήνην εἶναι ἡ τροφὸς μας καὶ ἡ μητέρα, ἡ ὁποία μᾶς θάλπει μέ πολλή φροντίδα καὶ στοργή. Ὡς εἰρήνην ἐννοῶ, ὅχι ἐκείνην τοῦ ἀπλοῦ χαίρετισμοῦ, οὔτε ἐκείνην τῶν συμποσίων, ἀλλὰ τὴν κατὰ Θεόν λέγω εἰρήνην. Τὴν εἰρήνην τῆς πνευματικῆς ὁμονοίας, τὴν ὁποία τώρα πολλοὶ δυστυχῶς τὴν διασποῦν, καθὼς ζημιώνουν τὰ ἰδικὰ μας πράγματα»** (Ε.Π.Ε. 34, 186).

Εἰς ἄλλο σημεῖο ὁ ἅγιος Χρυσόστομος ἐπισημαίνει τὰ ἐξῆς: «Ἡ εἰρήνη ἐξαφανίζει τὸν πόλεμον, καταργεῖ τὸν φόβον, ἐξορίζει τὴν ἐχθραν. «Εἰρήνην ὑμῖν» (εἶπεν ὁ Κύριος). Πολλάκις ἐχαρίσθη ἀπὸ τὸν Θεόν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἡ εἰρήνη, ἀλλ' ὅχι ἀπὸ πρόσωπον αὐθεντικόν, ἀλλὰ δι' Ἀγγέλων, διὰ Προφητῶν καὶ διὰ Ἀγίων. Ὅταν ἐφάνη εἰς τὸν κόσμον ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ἐδόθη ἡ **τελεία εἰρήνη**... Οἱ Προφῆται ἐδέχθησαν πολλάκις ἀπὸ τοὺς Ἀγγέλους τὴν εἰρήνην, εἶχαν τὴν διψαν νά τὴν λάβουν ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς εἰρήνης, τὸ αὐθεντικόν. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἡσαΐας ἐκραύγαζε: **«Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δός ἡμῖν»**. Ὅχι διὰ μέσου ἄλλων, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἑαυτοῦ σου δῶσε εἰς ἡμᾶς τὴν εἰρήνην Σου (Κύριε)» (Ε.Π.Ε. 36,238-240).

«Ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ ἔρχεται ἡ εἰρήνη» ἐπάγεται ὁ Θεῖος Χρυσόστομος. «Ἀπὸ αὐτὴν προέρχεται ἡ κατάργησις ὅλων τῶν κακῶν. Ἡ ἀγάπη ἔσωσε τὴν οἰκουμένην. Αὕτη κατέλυσε τὸν ἀσταμάτητο πόλεμον. Ἡ ἀγάπη ἔνωσε τὴν γῆν μέ τὸν οὐρανόν. Ἡ ἀγάπη ἔκαμε τοὺς ἀνθρώπους Ἀγγέλους. Τὴν ἀγάπην ἄς μιμηθῶμεν καὶ ἡμεῖς. Ἡ ἀγάπη εἶναι μητέρα ἀπειρῶν αγαθῶν. Διὰ τῆς ἀγάπης ἐσώθημεν. Διὰ τῆς ἀγάπης μᾶς ἐχαρίσθησαν ὅλα τὰ ἀπόρρητα (πνευματικά) αγαθά». (Ε.Π.Ε.20,140)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Ἔγινε μέχρι τώρα ἀναφορὰ εἰς **τὴν εἰρήνην τοῦ Θεοῦ, «τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν»**, καὶ εἰς τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου τούτου διὰ τῶν ὡς ἂν Ἀγίων Πατέρων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν ἐρμηνευτῶν.

Ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀπαραίτητη ἀνάγκη νά γίνῃ ἀπόκτημα ὅλων τῶν πιστῶν Χριστιανῶν μέσα εἰς τὸν ταραγμένον καὶ συγκεχυμένον σύγχρονον κόσμον. Ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ θά ἀπομακρύνῃ κάθε ἀγωνιώδη βασιανιστικὴ μέριμνα, κάθε ἀνασφάλεια, κάθε ταραχὴ καὶ θά ἐνθρονίσῃ τὴν Ἀγιοπνευματικὴν Χάριν καὶ τὸ ἱερὸν τρίπτυχον: τὴν πίστιν, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἀγάπην ἐντὸς τοῦ ἐσω-

τερικοῦ μας κόσμου. **Ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ θά εἰρηνεύσῃ τὴν ζωὴν μας καὶ θά καταστήσῃ ἔνοικον τῆς ψυχῆς μας ἐν ἡμῖν κατοικοῦντα καὶ μένοντα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Σωτὴρα καὶ Λυτρωτὴν καὶ Εὐεργέτην τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ εἰρηνεύει καὶ συμφιλιώνει τὸν πιστὸν ἄνθρωπον μέ τὸν Θεόν, μέ τοὺς συνανθρώπους του καὶ μέ τὴν συνειδήσιν του.**

Ἀντίθετα, ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου εἶναι συμβατική, σχετική, ἀσταθὴς καὶ πρόσκαιρη. Εἶναι ἐπιφανειακὴ καὶ ἐπιδερμικὴ καὶ ὄχι ἐσωτερικὴ, βαθεῖα καὶ ὄντολογικὴ. Ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου ἀποτρέπει μὲν τὸν πόλεμον καὶ τὰ δεινὰ τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ δέν κατασιγάζει τὸν ἐσωτερικὸ πνευματικὸ ἀόρατο πόλεμον, τὸν τριπλὸ πόλεμον πρὸς τὸν διάβολον, πρὸς τὸν κόσμον τῆς ἁμαρτίας καὶ πρὸς τὸν ἐμπαθεῖ ἑαυτὸν μας. **Ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου μετέρχεται τὴν διπλωματίαν, τὴν συνθηκολόγησιν καὶ τὸν συμβιβασμόν μέ κοσμικοὺς καὶ συμφεροντολογικοὺς ὅρους.** Ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου ἀσχολεῖται μέ «τὸ δοῦναι καὶ λαβεῖν» τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀκολουθεῖ τὴν διπλωματικὴν καὶ ἰδιοτελεῖ ὁδόν. Ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου διαφέρει κατὰ πολὺ ἀπὸ τὴν εἰρήνην τοῦ Θεοῦ, ὅσον ὁ Κύριος καὶ Θεὸς μας ἀπὸ τὸν κόσμον τῆς ἁμαρτίας καὶ τὸν κοσμοκράτορα τοῦ αἰῶνος τούτου, τοῦτέστι, τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους διάβολον.

«Εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς καὶ πᾶσι» εἶναι τὸ διαχρονικὸ μῆνυμα τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ. **Ὁ καταστροφικὸς πόλεμος μεταξὺ τῶν λαῶν, καὶ μάλιστα μεταξὺ Ὁρθοδόξων Χριστιανικῶν λαῶν, ἐξορίζει καὶ ἐξοστρακίζει τὴν εἰρήνην τοῦ Θεοῦ.**

Ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι ταυτόσημος μέ τὴν εἰρήνην τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ, εἶναι τὸ ζητούμενο καὶ τὸ ἐπιδιωκόμενο εἰς τοὺς δυσχεμεῖρους καὶ δυσκόλους καιροὺς μας, **«ὅτε ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν ἐψύγῃ».**

Μόνον ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ θά ἐξοβελίσῃ τὴν συμβατικὴν εἰρήνην τοῦ ἁμαρτωλοῦ κόσμου, ἀρκεῖ νά δεχόμεθα τὰ Μηνύματα τοῦ Θεοῦ καὶ νά ἀποκρούωμεν τὰ συνθήματα τῶν μακρὰν τοῦ Θεοῦ κοσμικῶν ἀρχόντων, ὅσων δέν σέβονται καὶ δέν ὑπολογίζουσιν, οὔτε προστατεύουσιν τὴν ἀνθρώπινην ζωὴν καὶ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, εὐρισκόμενοι πρὸ τοῦ «βωμοῦ» τῶν ἰδιοτελῶν συμφερόντων καὶ στρατηγικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐπιδιώξεων.

Συνέχεια στὴ σελ. 10

Ἡ ἀληθινὴ καὶ θεοφιλὴς προσευχή

Ποιμαντορική Ἐγκύκλιος Ἱεροῦ Τριωδίου (ὑπ' ἀριθ. 208/2022)

**«Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν προσεύ-
ξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος Τελώνης»**

(Λουκ. ιη' 10)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καὶ Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ
ἀγαπητά·

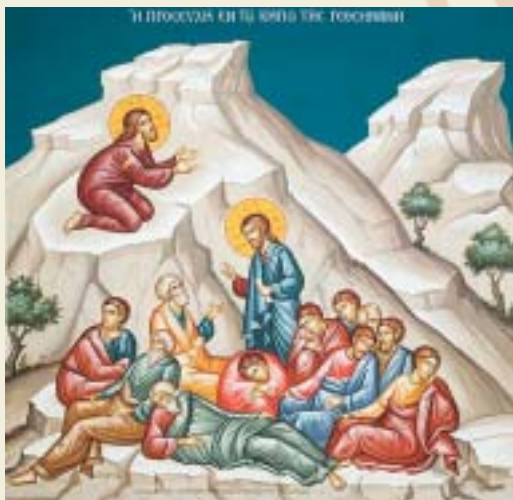
Εὐλογημένη, εἰρηνικὴ, χαριτοφόρος, καλλίκαρ-
πος καὶ ὑγιεινὴ κατ' ἄμφω ἡ ἀρχομένη κατανυκτικὴ
περίοδος τοῦ Ἱεροῦ Τριωδίου.

Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ση-
μερινὴ ἡμέρα, μετὰ τὴν
Χάριν τοῦ Κυρίου καὶ
Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ διαρ-
κεία 70 ἡμερῶν πνευ-
ματικὴ καὶ ἀγωνιστικὴ
περίοδος τοῦ Ἐκκλη-
σιαστικοῦ Τριωδίου.
Εὐλογητός ὁ Θεός!
Προβάλλει ἐνώπιόν μας
ένα πνευματικὸ σκάμμα
ιερῶν γυμνασμάτων τῆς
ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος:
**τὸ στάδιο τῆς σωμα-
τικῆς καὶ τῆς πνευμα-
τικῆς νηστείας, τὰ ἀγω-
νίσματα καὶ ἀθλήματα τῆς θεοφιλοῦς μετανόιας,
οἱ πνευματικὲς ἀναβάσεις τῆς ὑψοποιου καὶ ἀγγελ-
λικῆς Χάριτος καὶ εὐλογίας προσευχῆς καὶ τὰ κα-
τορθώματα τῆς ἐξασκήσεως τῆς ἀρετῆς τῆς ἐλε-
ημοσύνης καὶ τῆς φιλοπρωχίας, ἀλλὰ καὶ ὅλων
τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν.**

Τὸ Ἱερόν Τριωδίον ἀνοίγει μετὰ τὴν ἱκετήριον φω-
νὴν τοῦ Τελώνου: **«Ὁ Θεός ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρ-
τωλῷ»** καὶ περαιούται μετὰ τὴν ἐνδόμυχον εὐχὴν τοῦ
εὐγνώμονος ληστοῦ: **«Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν
ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου»**. Οἱ δύο αὐτὲς κραυγὲς
ἱκεσίας καταδεικνύουν τὴν δύναμιν καὶ τὴν θαυμα-
σίαν ἐνέργειαν τῆς προσευχῆς.

Ἡ πρώτη Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τοῦ Ἱεροῦ Τριω-
δίου ἀναφέρεται εἰς τὴν προσευχὴν: **«Ἄνθρωποι**

δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν προσεύξασθαι...». Ὁ
ἕνας, ὅμως, ὁ Φαρισαῖος, τὴν ὥραν αὐτὴν τῆς
προσευχῆς τὴν ἐξέλαβε ὡς εὐκαιρίαν αὐτοπρο-
βολῆς καὶ αὐτοδιαφημίσεως τῆς ἡθικῆς ζωῆς του
καὶ τῶν καλῶν ἔργων του, καὶ ὄχι ὡς στιγμὴς κατα-
θέσεως ψυχῆς καὶ δίαυλον καρδιακῆς κοινωνίας καὶ
ἐπαφῆς μετὰ τὸν Πανάγιον Θεόν· αὐτό, δηλαδή, τὸ
ὅποιο κατῴρθωσε ὁ Τελώνης μετὰ τὴν κατανυκτικὴν
του στάσιν καὶ τὴν συντριβὴν τῆς καρδίας του ἐνώ-
πιον τοῦ Παναγὰθου Θεοῦ.

Ὁ Τελώνης, λοιπόν,
παρὰ τὸ φορτῖον τῶν
ἁμαρτιῶν του, τὸ ὅποιον
ἐβάσταζε εἰς τοὺς ὤμους
του, συνέλαβε τὸ νόημα
καὶ τὴν ἀναγκαιότητα τῆς
προσευχῆς καὶ ἐπέτυχε
τὴν δικαίωσίν του, ἐν
ἀντιθέσει πρὸς τὸν Φαρι-
σαῖον, ὁ ὁποῖος ἀπεδοκι-
μάσθη διὰ τὴν ὑπεροπτι-
κὴν στάσιν του καὶ τὴν
ἀπαξίωτικὴ συμπεριφορὰ
του πρὸς τὸν Τελώνην.

Ἄς ἴδωμεν, ὅμως,
**ποία εἶναι ἡ ἀληθινὴ καὶ
θεοφιλὴς προσευχή** καὶ

ποία τὰ ἀγαθὰ καὶ θεάρεστα ἀποτελέσματά της,
καθὼς ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἡμέραν διαπλέομεν τὸ
πέλαγος τῆς ἱερᾶς καὶ κατανυκτικῆς περιόδου τοῦ
Τριωδίου, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου **ἔχει βασικὴν καὶ πρω-
τεύουσαν θέσιν ἡ θεόδεκτὴ προσευχή καὶ ἡ εὐά-
ρεστος τῷ Θεῷ Θεία Λατρεία.**

Πρὸς τοῦτο θὰ ζητήσωμεν τὴν συνδρομὴν καὶ
ἀρωγὴν τοῦ μεγίστου Ἱεροκῆρυκος ὅλων τῶν χρι-
στιανικῶν αἰώνων, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσο-
στόμου, τοῦ ὁποῖου τὰ ἱερά κείμενα θὰ ἀποδοθοῦν
εἰς τὴν ἀπλὴν γλῶσσαν.

**«Ἡ προσευχή εἶναι ἀξία τῶν οὐρανῶν. Εἶναι ἡ
γλῶσσα τῶν Ἀγγέλων,** ὅταν δὲν λέγῃ τίποτε πι-
κρό, ἀλλὰ τὰ ὅσα λέγει εἶναι προσηνὴ καὶ θεάρε-
στα. 4

Συνέχεια στὴ σελ. 4

στα. "Όταν ή ψυχή προσεύχεται υπέρ εκείνων, οι όποιοι την αδικούν και την βλάπτουν, τότε και οι Άγγελοι στέκουν και ακούουν με πολλή σιγή. Και όταν τελειώση ή προσευχή, οι Άγγελοι την επικροτούν, την επαινούν και την θαυμάζουν» (Ε.Π.Ε. 5, 140).

«Πλήκτρο μουσικό νά είναι ή γλῶσσα μας. Νά μή λέγη ανάρμοστα λόγια, αλλά τά λόγια της νά είναι γεμάτα μελωδία και άρμονία. **Μέ ταπεινή διά- νοια νά προσερχώμεθα εις τόν Θεόν και νά πα- ρακαλοῦμε. Και νά ικετεύωμεν υπέρ τῶν ἐχθρῶν.** Έτσι θά εισακουσθοῦν αἱ παρακλήσεις μας και διά τόν ἑαυτόν μας» (Ε.Π.Ε. 5, 140).

«Η Άννα (σύζυγος τοῦ Ἐλκανά), εις τήν Πα- λαιά Διαθήκη (Α΄ Βασ., κεφ.α), όταν προσήχeto, δέν ἤκούeto ή φωνή της, και ὁμως ἐπέτυχε ὅσα ἠθέλησε, διότι ἐφώναζε ή καρδιά της. Κάνε τήν προσευχή σου Μυστήριο. Άλλωστε ὅλες οἱ ἀγγε- λικές δυνάμεις μέ πολλή εὐλάβεια τελοῦν τήν μυ- στική ἐκείνη μελωδία ὡς ἱερή ὑμνωδία πρὸς τόν Βα- σιλεά τῶν ὅλων Θεόν. **Νά συναριθμῆσης και τόν ἑαυτό σου μέ τούς Άγγέλους, όταν προσεύχσαι, νά μιμηθῆς τήν μυστική τους τάξι.** Καί βέβαια δέν προσεύχσαι σέ ἀνθρώπους, αλλά εις τόν Θεόν, ὁ ὁποῖος εἶναι πανταχοῦ παρών και ἀκούει πρὶν τοῦ μιλήσωμε και γνωρίζει τά ἀπόρρητα της ψυχῆς μας» (Ε.Π.Ε. 9, 664).

«... Όχι, λοιπόν, μέ προκλητικό ὕφος και μέ ἐπι- δεικτική φωνή, αλλά **μέ πρόθυμη διάθεσι ἄς προ- σευχώμεθα.** Οὔτε μέ θόρυβο και τυμπανοκρουσία και πρὸς ἐπίδειξιν, ὡστε νά γινώμεθα ἀποκρουστι- κοί και εις τό περιβάλλον μας, αλλά νά προσευχω- μεθα μέ τόν ἐνδεδειγμένο τρόπο, μέ συντριβή ψυχῆς και μέ δάκρυα ἐκ βαθέων» (Ε.Π.Ε. 9, 664).

«**Όποιος προσεύχεται μέ θερμότητα (ψυχῆς), φλέγεται και δέν καταφλέγεται,** αλλά ὅπως ἀκριβῶς τό χρυσάφι, πού δοκιμάζεται στή φωτιά, ἐτσι και αὐτός γίνεται λαμπρότερος» (Ε.Π.Ε. 19, 168).

Ἐγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Ὁ Οἰκουμενικός Διδάσκαλος Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μᾶς κατέδειξεν ἐμπειρικῶς τήν ἀξίαν, τήν δύναμιν και τά ὑψηλά κατορθώματα της προσευχῆς.

Πάντοτε εἶναι ἀπαραίτητη εις τήν ζωὴν μας ή προσευχή, ὅπως ὁ ἀέρας, τό ὀξυγόνο, ὁ ἥλιος, τό νερό, τό ψωμί και ὅποιο ἄλλο συστατικό πρῶ-

της ἀνάγκης, διά τήν βιολογική μας ζωή. Ἰδιαίτερα, ὁμως, εις τήν κρίσιμη ἐποχή μας και τούς δυσχεί- μερους καιρούς, τούς ὁποίους διερχόμεθα ή προσευχή εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ.

Τό **«στάδιον τῶν ἀρετῶν»** τοῦ Ἱεροῦ Τριωδίου παρέχει ὅλας τάς προϋποθέσεις ἐξασκήσεως της θείας μεθόδου της Προσευχῆς, της καθαρᾶς και ἐν κατανύξει ψυχῆς ἐπικοινωνίας μέ τόν Πλάστην και Δημιουργόν μας Θεόν. Όταν μέ πίστιν, ἐλπίδα και ἀγάπην ἀπευθυνόμεθα ἀπό καρδίας πρὸς τόν Κύ- ριον και Θεόν μας, τότε ἔχομεν **«τὴν Χάριν τοῦ Κυ- ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ και τήν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ και Πατρὸς και τήν κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»**, σύμφωνα μέ τήν Λειτουργικὴν εὐχήν.

Νά ἐπαγρυπνοῦμε και νά ἀγωνιζώμεθα εις τήν καθημερινήν μας ζωὴν, ὡστε νά μήν κλονίζεται ή πίστις μας εις τόν Τριαδικόν μας Θεόν, αλλά, πα- ρά τίς ἀντιξοότητες, τίς δοκιμασίες και τούς πει- ρασμούς, **νά ἰσάμεθα ὀρθοί και ἀμετακίνητοι εις τά κύματα της ἀσεβείας και της ἀθεΐας, τῶν αἰρέ- σεων και τῶν κακοδοξιῶν, της ἐκθεμελιώσεως τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν και ἀξιῶν και τοῦ ἀνοικτοῦ και ἀπροκαλύπτου πολέμου κατά της Ὁρθοδόξου ἡμῶν Παραδόσεως και Κληρονομίας της Ἁγίας Μητρὸς ἡμῶν Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλη- σίας και τῶν Ἐθνικῶν και Πατριωτικῶν κατα- βολῶν, παραδόσεων και ἐθίμων, ἰδίως δέ κατά της ἐνδόξου Ἱστορίας μας ὡς Ἑλληνορθοδόξου Γένους.**

Ἡ ἀβεβαιότητα, ή σύγχυσις και ή ταραχή, πού προκαλοῦνται ἀπό ὅσα συμβαίνουν και τεκταίνο- νται κατά τούς δύσκολους αὐτοὺς καιρούς της ἐπι- δημίας και της μεταλλάξεως τοῦ ἰοῦ, **πρέπει νά ἀντιμετωπίζωνται ἀπό τόν χριστιανικό κόσμο μέ τήν δύναμιν και τόν φωτισμό τοῦ Παναγίου Πνεύ- ματος, χωρίς τό παράπαν νά σαλεύωνται οἱ πιστοί ἀπό τήν πίστιν, τήν ἐλπίδα και τήν ἐμπιστοσύνην μας εις τόν Πάνσοφον Δημιουργόν μας και Θεόν.**

Εὐχόμενος ἀπό καρδίας νά εἴμεθα εις κάθε περίστασιν **ἐδραιωμένοι εις τήν πίστιν, τήν ἐλπίδα και τήν ἀγάπην τοῦ Τρισάγιου Θεοῦ** και νά χρησι- μοποιοῦμεν ἀνά πάσαν στιγμὴν, και ἰδιαίτερως εις τήν κατανυκτικὴν περίοδον τοῦ Ἱεροῦ Τριωδίου, **τό πνευματικόν σωσσίβιον της προσευχῆς,** διατελῶ,

Μετά πατρικῶν εὐχῶν και εὐλογιῶν

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Αὐτογνωσία καί ὄχι κατάκρισις τῶν ἄλλων

Ποιμαντορική Ἐγκύκλιος Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς (ὑπ' ἀριθ. 209/2022)

«...Ναί, Κύριε Βασιλεῦ, δώρησαί μοι τοῦ ὁρᾶν τὰ ἐμά πταίσματα καί μή κατακρίνειν τόν ἀδελφόν μου, ὅτι εὐλογητός εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.»

(Εὐχή Ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου)

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καί Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά.

Εὐλογημένη, εἰρηνική, χαριτοφόρος καί καλλίκαρπος ἄς εἶναι ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή!

Ἀπό αὐριον, Καθαρά Δευτέρα, ἀνοίγεται τό ἱερό **«στάδιον τῶν ἀρετῶν»** τῆς ἱερᾶς αὐτῆς καί κατανυκτικῆς περιόδου καί ἡ Ἁγία μας Ὁρθόδοξος Καθολική Ἐκκλησία δίδει τό σύνθημα τοῦ ἀγῶνος λέγουσα: **«...οἱ βουλόμενοι ἀθλῆσαι εἰσέλθετε, ἀναζωσάμενοι τόν καλόν τῆς Νηστείας ἀγῶνα· οἱ γάρ νομίμως ἀθλοῦντες, δικαίως στεφανοῦνται...».**

Μέγα τό πνευματικόν σκάμμα τῆς νηστίμου αὐτῆς ἱερᾶς περιόδου, δριμεῖς οἱ ἀγῶνες, πολλὰ πλῆ ἡ ὠφέλεια, μέγιστα καί οὐράνια τὰ ἔπαθλα.

Ἐπτά αἱ ἐβδομάδες τῶν Νηστειῶν, μαζί μέ τήν Ἁγία καί Μεγάλη Ἐβδομάδα. Πέντε οἱ Κυριακές τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί ἕκτη ἡ Κυριακή τῶν Βαῶν μᾶς δίδουν ἡ κάθε μία τό ἰδικό της πνευματικό μήνυμα. **Ἡ διπλή νηστεία, πνευματική καί σωματική, ἡ μετάνοια, ἡ κάθαρσις ἀπό τὰ πάθη, ἡ κατάνυξις τῆς καρδίας, ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ αὐτογνωσία, ἡ αὐτομεμψία, ἡ συμμετοχή εἰς τήν λατρευτική καί Μυστηριακή ζωή τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας εἶναι τὰ μέσα καί τὰ πνευματικά ἐργαλεῖα αὐτῆς τῆς ἁγίας περιόδου, ἰδιαιτέρως, ἀλλά καί τῆς ἐν γένει χριστιανικῆς μας ζωῆς.**

Διά νά ἐπιτύχη καί εὐοδωθῇ, ὁμως, ὁ πνευματικός μας αὐτός ἀγῶνας εἶναι ἀνάγκη νά ζητήσωμε ἀπό τόν Κύριο καί Θεόν μας αὐτό τό ὅποιο ὑποδεικνύει ὁ νηπιτικός Πατήρ τῆς Ἐκκλησίας μας Ὁσιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος εἰς τήν εὐχήν, τήν ὅποια προετάξαμε. **«Ναί, Κύριε Βασιλεῦ, δώρησαί μοι τοῦ ὁρᾶν τὰ ἐμά πταίσματα καί μή κατακρίνειν τόν**

ἀδελφόν μου». Ἐάν, δηλαδή, δέν λάβωμεν ὡς θεῖο δῶρο τήν αὐτογνωσία καί αὐτομεμψία καί ἂν ἀντί τούτου κρίνωμεν καί κατακρίνωμεν τόν ἀδελφόν μας, δέν θά ἴδωμεν καί δέν θά βιώσωμεν τήν κατά Θεόν προκοπήν.

Ἀλλά διά νά κατορθωθῇ τό σπουδαῖο ἐπίτευγμα τῆς αὐτογνωσίας καί τῆς ἀποφυγῆς τοῦ σοβαροῦ ἁμαρτήματος τῆς κατακρίσεως τῶν ἄλλων εἶναι ἀπαραίτητο νά δεχθοῦμε τὰ θεῖα δωρήματα τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τὰ ὅποια καταγράφει ὁ Ὁσιος Ἐφραίμ εἰς τήν προηγούμενη πρότασι τῆς θεσπεσίας αὐτῆς εὐχῆς: **«Πνεῦμα δέ σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, ὑπομονῆς καί ἀγάπης χάρισαί μοι τῷ σῶ δούλῳ».** Οἱ βασικές αὐτές ἀρετές τῆς σωφροσύνης (ἠθικῆς καθαρότητος), τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς ὑπομονῆς καί τῆς ἀγάπης πηγάζουν ἀπό τήν ἐντός ἡμῶν παρουσίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὅταν ἔρχεται καί σκηνώῃ εἰς τήν ὑπαρξιν τοῦ ἀνθρώπου τό Πανάγιον Πνεῦμα δωροφορεῖ εἰς τόν πιστόν Χριστιανόν τὰ ἐν λόγῳ θεῖα δωρήματα, τὰ ὅποια μόλις ἐμνημονεύσαμε.

Ὅμως, βασική καί ἀπαραίτητη προϋπόθεσις διά νά κατευθυνθῇ καί ἀνυψωθῇ ἡ προσευχή μας ὡς θυμίαμα ἐνώπιον τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ ἡμῶν εἶναι ἀπαραίτητη ἡ συγχώρησις καί ἡ συγγνώμη, τήν ὅποια δίδομεν εἰς τοὺς συνανθρώπους μας, οἱ ὅποιοι τυχόν μᾶς ἐπίκραναν ἢ ἀδικῆσαν καί ἐσυκοφάντησαν, ἀλλά καί λαμβάνομεν ἀπό ὅσους ἡμεῖς ἀδικήσαμε καί ἐβλάψαμε μέ διαφόρους τρόπους. Εἰς τήν Κυριακὴν προσευχήν, τό γνωστό εἰς ὅλους μας **«Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...»**, ἡ ὅποια εἶναι θεοδίδακτη καί πρότυπον συνοπτικῆς προσευχῆς, λέγομεν κατὰ τήν ὑπόδειξιν τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου μας: **«...καί ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καί ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν».** Ὅταν ἡ καρδιά μας εἶναι «παγωμένη» ἐξ αἰτίας τῶν δυσαρέστων σχέσεων καί τῆς ψυχρότητός μας μέ ἀνθρώπους τοῦ περιβάλλοντός μας, ἡ προσευχή μας δέν εἶναι θεάρεστη καί εὐπρόσδεκτη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁμιλῶν διά

Συνέχεια στή σελ. 6

τήν συγγνώμην καί τήν συγχώρησιν, συμβουλευέι τά ἐξῆς (τά μεταφέρουμε εἰς τήν ἀπλήν γλῶσσα): «*Σκέψου, πόσα σοῦ συγχώρησε ὁ Θεός, πῶς ἐσὺ σῶθηκες μέ τήν Χάριν Του. Καί μιμήσου τόν Κύριο. Νά εἶμαστε φιλεύσπλαγχοι. Νά παρέχουμε συγγνώμην σέ ὅσους νομίζουμε ὅτι μᾶς ἐβλαψαν*» (Ε.Π.Ε. 24, 150).

Σέ ἄλλο σημεῖο συνιστᾷ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Δέν ἔμπορεῖς νά περιφρονήσης τά χρήματα; Δέν ἔμπορεῖς νά προσφέρῃς τά υπάρχοντά σου δι' ὅσους ἔχουν ἀνάγκη; Δέν ἔμπορεῖς νά κάμῃς ἓνα καλό; Μά τουλάχιστον, δέν ἔμπορεῖς νά συγχωρήσης αὐτόν, πού σέ ἀδίκησε; Σέ ἐλύπησε ὁ τάδε καί σέ ἐβρίσε; Ἀλλά σκέψου, ὅτι τέτοια ἔχεις κάμῃ καί σύ πολλά σέ ἄλλους, ἀκόμη καί στόν Κύριο. Καί ἄν τό σκεφθῇς αὐτό, τότε θά ἀφήσης ὅ,τι σοῦ ἔχουν κάμῃ ἄλλοι καί θά τούς συγχωρήσης*» (Ε.Π.Ε. 24, 156).

«*Μέ κάθε τρόπο νά σπεύδωμε νά καθαρίσωμε τόν ρύπο τῆς ψυχῆς μας μέ τήν μετάνοια, μέ τά δάκρυα, μέ τίς προσευχές, μέ τήν ἐλεημοσύνη. Νά γνωρίζῃς ὅτι καμμία συγγνώμη δέν ὑπάρχει ἀπό τόν Κύριο στόν ἄνθρωπο πού δέν κάμνει ἐλεημοσύνη*» (Ε.Π.Ε. 25, 324).

Καί διὰ τό φοβερό πάθος τῆς μνησικακίας σημειώνει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος. «*Μή μνησικακήσης, ὦ ἄνθρωπε. Ὅλοι εἶμαστε δούλοι τοῦ Ἑσταυρωμένου Κυρίου, ὁ ὁποῖος ἐπάνω ἀπό τόν Σταυρό ἔλεγε: «Πάτερ ἄφες αὐτοῖς, οὐ γάρ οἶδασι τί ποιοῦσιν»* (Λουκ. κγ' 34) (Ε.Π.Ε. 33, 94).

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Ὁ Ὅσιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος μᾶς ἐδίδαξε μέ τήν κατανυκτική του εὐχή νά ζητάμε τό θεῖον δῶρημα «*τοῦ ὁρᾶν τά ἐμά (τά ἡμέτερα) πταίσματα καί μή κατακρίνειν τόν ἀδελφόν μας*», ἀφοῦ πρηγουμένως ζητήσωμε καί λάβωμε ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα τό θεϊκό χάρισμα τῆς σωφροσύνης, τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς ὑπομονῆς καί τῆς ἀγάπης ὡς πνευματικό μας ὑπόστρωμα. **Ἡ αὐτογνωσία καί ἡ αὐτομεμψία, μαζί μέ τήν καταπολέμησιν τοῦ πάθους τῆς κατακρίσεως θά μᾶς βοηθήσουν τά μέγιστα νά στραφούμε πρὸς τόν ἔσω ἄνθρωπον, νά αποκτήσωμε τήν ἀγιοπνευματική ἐσωστρέφεια** καί «*ὅσον τό ἐξ ἡμῶν νά εἰρηνεύωμεν μετὰ πάντων ἀνθρώπων*» (πρβλ. Ρωμ. ιβ' 18). Ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ θά εἰρηνεύῃ τήν ζωὴν μας καί θά μᾶς χαρίζῃ τόν γλυκύτατο αὐτό καρπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Καί ὁ μελίρρυτος ποταμός τῆς σοφίας Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μᾶς ἐδίδαξε καί μᾶς ἐνουθέτησε διὰ τήν ἀξία, τήν δύναμιν καί τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τῆς συγγνώμης καί τῆς συγχωρήσεως τῶν συνανθρώπων μας.

Ἀμφότεροι οἱ Ἅγιοι αὐτοὶ τοῦ Θεοῦ μᾶς δίδουν τὰ κατάλληλα ἐναύσματα διὰ νά ἀγωνισθοῦμε θεοφιλῶς εἰς «**τό στάδιον τῶν ἀρετῶν**» τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Τὰ ἀγωνίσματα αὐτά θά εἶναι θεάρεστα καί λυσιτελῆ εἰς τὰς δυσκόλους περιστάσεις πού διερχόμεθα ἐξ αἰτίας τῆς ἐπιδράσεως τῆς ἐπιδημίας τοῦ μεταλλαγμένου ιοῦ στὴ ζωὴ μας μέ τίς δυσάρεστες συνέπειες τοῦ πράγματος.

Μᾶς ὀπλίζουν πνευματικά μέ τήν πίστι, τήν ἐλπίδα, τήν ὑπομονή καί τήν προσευχή διὰ νά μὴ κλονιζώμεθα εἰς τόν προκείμενο ἀγῶνα. Ἀλλά καί μᾶς διδάσκουν νά μὴ κρίνωμε καί κατακρίνωμε, οὔτε νά διαπληκτιζώμεθα καί νά ἀντιμαχώμεθα μέ τοὺς συμπολίτες μας πού τυχόν ἔχουν διαφορετική ἀντιμετώπισιν τῶν θεμάτων τῆς ἐπιδημίας αὐτῆς. Ὡς Χριστιανοὶ ἐνδεικνύται νά ἔχωμε τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. «**Ὁ Χριστός ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν**». Καί ἐφ' ὅσον ἔχομεν «**τόν Χριστόν κατοικοῦντα καί μένοντα**» ἐντὸς ἡμῶν «**τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στεναχωρία ἢ διωγμός ἢ λιμός (πεινα) ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα;**» λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος (Ρωμ. η' 35).

Εὐχομαι θερμῶς εἰς ὅλους σας, ἅγιοι Πατέρες καί Ἀδελφοί Χριστιανοί, καλὸν καί ἐπιτυχῆ ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἐν ἡμῖν ἐμπαθοῦς ἀνθρώπου, κατὰ τοῦ κοσμικοῦ φρονήματος καί τοῦ κόσμου τῆς ἀμαρτίας καί κατὰ τοῦ ἀρχεκάκου διαβόλου καί τῶν πονηρῶν πνευμάτων.

Ἐγκαρδῶς εὐχομαι καί προσεύχομαι διὰ τήν κατάπαυσιν τοῦ πυρός, τήν ὁσονοῦπω ἐκκεχειρία μεταξὺ τῶν ἀλληλοσπαρασσόμενων ὀρθοδόξων Χριστιανῶν τοῦ βορρᾶ καί τήν εἰρηνεύσιν τῆς ἐκεῖσε περιοχῆς.

Καί ἐπὶ τούτοις, εὐχόμενος καί αὔθις ἐκ μέσης καρδίας εἰρηνικὴν, εὐλογημένην καί χαριτόδωρον τήν ἱεράν καί κατανυκτικὴν περίοδον τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, διατελῶ,

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν καί εὐλογιῶν

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Σχολή Γονέων μηνός Φεβρουαρίου 2022

Τήν Κυριακή του Ἀσώτου, 20 Φεβρουαρίου 2022 καί ώρα 5 μ.μ. τελέσθηκε ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ καί τῆς Ἱερᾶς Παρακλήσεως τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας εἰς τόν Ἱερόν Μητροπολιτικόν Ναόν Ἑσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας-Κυθήρων.

Ἀκολούθως, πραγματοποιήθηκε ἡ ἐπὶκαιρὴ ὁμιλία τοῦ Θεολόγου Καθηγητοῦ τοῦ Γυμνασίου Κυθήρων κ. Γεωργίου Λουράντου, στὰ πλαίσια τῶν διαδικτυακῶν ὁμιλιῶν τῆς Σχολῆς Γονέων τῆς Ἱ.Μ. Κυθήρων, μέ θέμα: «**Θεολογικά καί κοινωνικά μηνύματα στήν παραβολή τοῦ Ἀσώτου**».

Ὁ ὁμιλητής μας ἀναφερόμενος ἀρχικά στήν γνωστή καί λίαν διδακτική Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς δεύτερης Κυριακῆς τοῦ Ἱεροῦ Τριωδίου, μάς εἶπε ὅτι σύμφωνα μέ τοὺς Ἁγίους Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, μόνο αὐτὴ ἡ περικοπὴ ἀρκοῦσε γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, καθὼς στὸ περιεχόμενό της συνοψίζεται ὁλόκληρο τὸ Εὐαγγέλιο, ἐνῶ ὁ τίτλος πού θά τῆς ταίριαζε περισσότερο εἶναι αὐτός τοῦ Εὐσπλαγχνικοῦ Πατέρα.

Στὴ συνέχεια σκιαγραφώντας ἕνα-ἕνα τὰ πρόσωπα τῆς παραβολῆς καί ξεκινώντας ἀπὸ ἐκεῖνο τοῦ Πατέρα, ἀνέφερε τὰ ἑξῆς: «Ὁ νεότερος υἱὸς ζήτησε τὸ μερίδιό τῆς περιουσίας του. Ὁ πατέρας δὲν τοῦ τὸ ἀρνήθηκε. Δὲν τοῦ ἔφερε ἐμπόδια, δὲν μπορούσε νὰ τὸν δεσμεύσει. Τὸ θεόσδοτο αὐτεξούσιο ἦταν τέλειο καί ὁλοκληρωμένο. Ὁ Θεὸς χάρισε πλήρη ἐλευθερία, ἀπεριόριστη, ἀκόμη καί ἂν τὸν ἀρνηθοῦν τὰ πλάσματά του. Λυπᾶται γιὰ τὴ φυγὴ, μὰ δὲν θέλει νὰ τὴν ἀποτρέψει, ἐνῶ μπορεῖ. Ὁ πατέρας λυπᾶται γιὰ τὸν ἀποχωρισμό. Τὸν ἔπλασε γιὰ νὰ εἶναι πάντα μαζί. Ἐκεῖνος δὲν θέλει. Τὸν ἀφήνει. Δὲν τοῦ κάνει κήρυγμα, πολὺ περισσότερο δὲν τὸν μαλώνει. Ξέρει πολὺ καλὰ πῶς ἔχει αὐτιά, μὰ δὲν ἀκούει. Ἡ ἀγάπη τοῦ πατέρα εἶναι λίαν ἀρχοντική. Θέλει κοντά του ἀγαπητά παιδιά καί ὄχι σκλάβους καί δούλους ἀνελεύθερους, φοβισμέ-

νους, τρομαγμένους. Ἀποχωρίζεται ἀπὸ τὸν πατέρα, ἀλλὰ ὁ πατέρας ποτὲ δὲν τὸν ἀποχωρίζεται».

Ἀκολούθως, ὁ ἀγαπητὸς μας Γιώργος Λουράντος, περιγράφοντας τὴν δεινὴ κατάσταση καί τὴν ἔσχατη πενία στὴν ὁποία περιήλθε ὁ ἄσωτος υἱὸς, ἀναφέρει: «Ἀναγκάστηκε νὰ γίνῃ χοιροβοσκὸς καί νὰ ὑποστῇ τὸν ἔσχατο ἐξευτελισμό. Ξεγελᾷ τὴν πείνα του μέ τὰ ξυλοκέρατα. Τὰ ξυλοκέρατα, ξέρете, εἶναι γλυκά στὴν ἀρχὴ καί σπιφά στό τέλος, ὅπως καί ἡ ἁμαρτία».

Ἡ γλυκία θύμηση τοῦ Πατέρα καί τῆς θαλπωρῆς τοῦ σπιτιοῦ τους, τὸν ἔκανε νὰ ἔρθῃ εἰς ἑαυτόν καί νὰ ποθῇ στήν ἐπιστροφή. Σὲ ἀντίθεση μέ ἀρκετοὺς ἄσωτους τῆς ἐποχῆς μας, ὅπου τὸ σπιτικό τους μοιάζει μέ ἀνταριασμένη

θάλασσα, ὅπου καθημερινῶς ταλανίζεται ἀπὸ τσακμούς, ἀδιαφορία κι ἔλλειψη ἀληθινῆς ἀγάπης.

Σὲ ἄλλο σημεῖο τῆς ὁμιλίας του, περιγράφοντας τὴν σκληρὴ καί ἄπονη στάση τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ πρὸς τὸν ἀδελφὸ του καί τὸν Πατέρα κατ' ἐπέκταση, ἀναφέρει πῶς: «Τελικὰ ὁ μεγάλος υἱὸς ἦταν πιὸ ἄσωτος καί ἀπὸ τὸν ἄσωτο. Ζητᾷ ἀνταμοιβὴ γιὰ τὴν ἐργασία του. Καυχίεται γιὰ τὴν ἠθικὴ μεγαλοσύνη του καί αἰσθάνεται ἀσύγκριτα καλύτερός τοῦ ἀδελφοῦ του. Συνηθίζεται οἱ ἀνῆθικοι νὰ μιλοῦν πολὺ γιὰ ἠθικὴ καί οἱ εὐσεβοφανεῖς γιὰ ἀκριβῆ τήρηση τῆς παραδόσεως. Οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς θέλουν ἕναν Θεὸ τιμωρὸ τῶν ἁμαρτωλῶν καί βραβευτὴ τῶν κατακτήσεών τους».

Τέλος, παραλληλίζοντας τὴν παραβολὴ μέ τὴν κοινωνία τῶν ἡμερῶν μας καί τὴν στάση, τὴν ὁποία καλοῦνται νὰ κρατήσουν οἱ γονεῖς, οἱ δάσκαλοι καί γενικά οἱ Πνευματικοὶ Πατέρες ἀπέναντι στοὺς σύγχρονους ἄσωτους υἱοὺς ἀναφέρει χαρακτηριστικά: «νὰ ἀνέχονται τὰ παιδιά, νὰ τὰ ρίχνουν στὸ φιλότιμο, νὰ τὰ διδάσκουν μέ τὸ βιωμένο καί φωτεινὸ τους παράδειγμα, νὰ ὑπομένουν, νὰ ἐλπί-

Συνέχεια στὴ σελ. 13

Σχολή Γονέων μηνός Μαρτίου 2022

Τὴν Κυριακὴ Β' Νηστειῶν, 20 Μαρτίου 2022 καὶ ὥρα 6 μ.μ. τελέσθηκε ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τῆς Ἱερᾶς Παρακλήσεως τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας εἰς τὸν Ἱερόν Μητροπολιτικόν Ναόν Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας-Κυθήρων.

Ἀκολουθῶς, πραγματοποιήθηκε ἡ ὁμιλία τῆς Νηπιαγωγοῦ-Διευθύντριας τοῦ Νηπιαγωγείου Ποταμοῦ κ. Ἀννίτας Χατζῆ-Λουράντου στὰ πλαίσια τῶν διαδικτυακῶν ὁμιλιῶν τῆς Σχολῆς Γονέων τῆς Ἱ. Μ. Κυθήρων, μέ θέμα: **«Τό παιδικό βιβλίο στήν προσχολική καί πρωτοσχολική ἡλικία».**

Ἡ ὁμιλήτρια μας ἀναφερόμενη ἀρχικά στήν ἀνάγκη ὑπαρξῆς ἐνεργοῦ ρόλου τοῦ βιβλίου στήν καθημερινή ζωὴ τοῦ παιδιοῦ, βοηθώντας τὸ στό νά γνωρίσει, νά μάθει καί νά ταξιδέψῃ μέσα ἀπ' τὶς σελίδες του, ἀναφέρει χαρακτηριστικά: «Τό βιβλίο ὀφείλει νά ἀνοίγῃ παράθυρα στήν παιδική φαντασία, νά «ξελογιάζει» καί νά παίξει μέ τό παιδί, ἐνῶ παράλληλα καλλιεργεῖ καί ἐκπαιδεύῃ, γιά νά εἶναι ἀνταγωνιστικό σέ σχέση μέ ἄλλα ἐρεθίσματα. Ἐνα καλὸ βιβλίο, πρωτίστως ἱκανοποιεῖ τὴν περιέργεια γιά γνῶση, ἀνοίγῃ ἕνα παράθυρο στὸν κόσμον γιά νά γνωρίσει τό παιδί ἄλλους λαούς, πολιτισμούς, τὶς κατακτήσεις τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος, τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνολογίας. Στὴν περίπτωση αὐτὴ τό παιδί-ἀναγνώστης ἀπολαμβάνει τὴν ἐλευθερία τοῦ ταξιδιώτη ἐκείνου πού μετακινεῖται χωρὶς κανέναν περιορισμό σέ διάφορους τόπους, πολιτισμούς καί ἐποχές».

Κατηγοριοποιώντας στὴ συνέχεια τὰ εἶδη τοῦ παιδικοῦ βιβλίου πού ἀφοροῦν τὴν προσχολική καί πρωτοσχολική ἡλικία, ἀνέφερε πῶς οἱ κυριότερες κατηγορίες πού θά συναντήσουμε εἶναι:

- ἡ ποίηση (νανουρίσματα, ταχταρίσματα)
- τό παραμῦθι
- οἱ μῦθοι
- οἱ μικρὲς ἱστορίες
- τό θέατρο (κουκλοθέατρο, θέατρο σκιῶν-κα-

ραγκιόζης).

Ἀναλύοντας στὴ συνέχεια μία-μία τὶς παραπάνω κατηγορίες, μᾶς εἶπε, ὅτι μακροχρόνιες ἐρευνες ἀπέδειξαν, ὅτι ἡ μύηση τοῦ παιδιοῦ ἀπὸ πολὺ μικρὴ ἡλικία στό βιβλίο, συμβάλλει στήν αἰσθητικὴ καλλιέργεια, στήν ἀνάπτυξη τῆς φαντασίας, στήν ψυχικὴ ὥριμανση καί φυσικά στήν γλωσσικὴ του ἀνάπτυξη. Οἱ ἱκανότητες πού μποροῦν νά ἐξασκηθοῦν μέσῳ τῶν παιδικῶν βιβλίων ἀφοροῦν κυρίως τούς τομεῖς τῆς παρατήρησης, τῆς σύγκρισης, τῆς ὀργάνωσης, τῆς περίληψης, τῆς ἐφαρμογῆς καί τῆς κριτικῆς.

Σέ ἄλλο σημεῖο τῆς ὁμιλίας τῆς κ. Χατζῆ-Λουράντου, μᾶς ἀνέφερε τὸν μεγάλο καί καθοριστικὸ ρόλο πού διαδραματίζουν οἱ γονεῖς στήν ἀνάπτυξη τῆς φιλίας μεταξὺ παιδιοῦ καί βιβλίου: «Οἱ γονεῖς ὀφείλουν νά εἶναι αὐτοὶ τὰ πρῶτα ἀναγνωστικά πρότυπα τοῦ παιδιοῦ». Σέ κάθε

περίπτωση ἢ παρότρυνση γιά ἀνάγνωση θά πρέπει νά γίνεται ἀβίαστα κι εὐχάριστα, χωρὶς ἐπιβολὴ καί πίεση, ἔτσι ὥστε νά καταστῇ ἕνας παραγωγικὸς χρόνος διὰδρασης μεταξὺ γονέα καί παιδιοῦ.

Τέλος, συνοψίζοντας τὴν ἀξία τοῦ βιβλίου ὡς ἑνὸς καλοῦ συντρόφου γιά τό παιδί, καί τὰ ὀφέλη πού ἀπορρέουν ἀπ' αὐτό, κατέληξε λέγοντας: «Τὰ παιδιά πού διαβάζουν, κατακοῦν εὐκολότερα τὸν μηχανισμό τῆς ἀνάγνωσης καί τῆς ὀρθογραφίας, σέ σχέση μέ αὐτὰ πού δὲν διαβάζουν. Ἐχουν ἐπίσης πλουσιότερο λεξιλόγιο καί γράφουν εὐφάνταστα. Τό ὄφελος τῆς φιλαναγνωσίας ἀναγνωρίζεται ἀπὸ μικρὴ ἡλικία καί ἀκολουθεῖ τὸν φιλαναγνώστη σέ ὅλη του τὴ ζωὴ».

Εὐχαριστοῦμε θερμὰ τὴν κ. Χατζῆ-Λουράντου γιά τὴν σπουδαία ὁμιλία τῆς, ἡ ὁποία ἀκτινογραφώντας τὴν παιδικὴ ψυχὴ μᾶς προσέφερε πολὺ σημαντικὲς γνώσεις. Τῆς εὐχόμαστε καλὴ δύναμη στό ἔργο πού ἐπιτελεῖ, συνεχίζοντας νά ἐνσταλάζει στὶς τρυφερὲς ψυχὲς τῶν παιδιῶν τὴν ἀγάπη γιά τὸν Χριστό, τὴν μάθηση καί τὴν ἀρετὴ.

«Πάθη ἁμαρτωλά, ἀλλ' ὄχι ἀνίατα»

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος

Ποιμαντορική Ἐγκύκλιος (ὑπ' ἀριθ. 210/2022)

«Ἐξαγγέλλω σοι Σωτὴρ, τὰς ἁμαρτίας ἅς εἰργασάμην, καὶ τὰς τῆς ψυχῆς, καὶ τοῦ σώματός μου πληγὰς, ἅς μοι ἔνδον, μισαιφόνοι λογισμοί, ληστικῶς ἐναπέθηκαν».

(Τροπάριον Μεγάλου Κανόνος τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης)

Ἅγιοι Πατέρες, ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καὶ Συλλειτουργοί,

Εὐδρομος καὶ εὐλογημένη ἅς εἶναι ἡ ἐερά καὶ κατανυκτικὴ περίοδος τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς!

Εἰς τὴν Ποιμαντορικὴν Ἐγκύκλιόν μας ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Τεσσαρακοστήν ἐλέχθησαν τὰ προσήκοντα διὰ τὴν ἱερότητα καὶ τὴν σπουδαιότητα ἀπὸ πνευματικῆς σκοπίας τῆς ἁγίας αὐτῆς καὶ κατανυκτικῆς περιόδου.

Μὲ τὴν παροῦσα πρὸς ὑμᾶς Ἐγκύκλιόν μας προτίθεμαι, ὅπως κατ' ἔτος γίνεται, ἀνοιγομένου τοῦ «**σταδίου τῶν ἀρετῶν**», νά ἀναφερθῶ εἰς τὸ βασικόν καὶ κύριον ἔργον ἡμῶν τῶν Πνευματικῶν Πατέρων τῆς χειραγωγήσεως τῶν Χριστιανῶν μας εἰς τὴν ὁδὸν καὶ τὴν θύραν τῆς μετανοίας διὰ τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου τῆς Ἐξομολογήσεως.

Ὅλη ἡ προετοιμασία τῆς ἱεράς νηστίμου περιόδου τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς μέ τὴν πυκνότητα τῶν Ἱερῶν Κατανυκτικῶν Ἀκολουθιῶν (Κατανυκτικοὶ Ἑσπερινοί, Μεγ. Ἀπόδειπνα, Ἀκολουθία Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων, Ἀκολουθία Χαιρετισμῶν, Ἀκολουθία Μεγ. Κανόνος), **μέ τὴν διπλὴ νηστεία, σωματικὴ καὶ πνευματικὴ, καὶ μέ τὴν ἐν γένει λατρευτικὴ καὶ μυστηριακὴ ζωὴ, συντείνει εἰς τὴν δημιουργίαν ψυχικοῦ κλίματος μετανοίας** καὶ μεθέξεως τῆς πνευματικῆς χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τῆς λαμπροφύρου τρισεγίστης ἑορτῆς τῆς τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου μας Θείας Ἐγέρσεως.

Ὁ ἀγώνας μας εἶναι κατὰ τῶν παθῶν καὶ τῶν ἀμετανοήτων ἁμαρτιῶν. Νά βοηθήσωμε μέ τὴν Χά-

ριν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν τὰ πνευματικὰ μας τέκνα νά ἐκρίζωνουν τὰ πάθη καὶ τὰς ἀδυναμίας τῶν ἐν τῇ γενέσει τῶν καὶ νά μὴ συνθηκολογοῦν μέ τὴν ἁμαρτία.

Ὁ μέγας ἀνατόμος τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος συμβουλεῖ τὰ ἐξῆς: «Ὅταν δεχθῇς ἓνα μικρὸ πάθος, μὴ τό ὑποτιμήσης γιὰ μικρό, ἀλλὰ σκέψου, ὅτι τό σκουλήκι τοῦ τρέφει καὶ γεννᾷ τὰ πό μεγάλα δεινά. Ὅταν ἰδοῦμε στουπί μικρὸ ἀναμμένο σὲ γωνιά τοῦ σπιτιοῦ, καὶ θορυβοῦμαστε καὶ ταρασσόμαστε» (Ε.Π.Ε. 5,274).

«Σὰς παρακαλῶ νά ἐκρίζωνετε τό ἁμαρτωλὸ πάθος ἀπὸ τὴν ἀρχή. Ἐνα φυτὸ, ποῦ μόλις φυτεύθηκε, εὐκόλα ξερριζώνεται. Ἄν ὁμως ριζώσῃ στὴ γῇ γιὰ πολὺ χρόνον, δὲν ξερριζώνεται, ἀλλὰ χρειάζεται τὴν βοήθειαν μοχλῶν. Τό ἴδιο καὶ ἡ οἰκοδομή.

Μόλις κτισθῇ, εὐκόλα γκρεμίζεται. Ἄν ὁμως στερεωθῇ καλὰ, δύσκολα οἱ ἐχθροὶ τὴν γκρεμίζουν. Καὶ ἓνα θηρίον, ἂν παραμείνῃ σὲ κάποιο τόπο πολὺ χρόνον, δύσκολα ἐκδιώκεται. Ὅσοι, λοιπόν, δὲν ἐκυριεύθησαν ἀκόμη ἀπὸ τὰ πάθη, ἅς προσέξουν νά μὴ κυριευθοῦν· διότι εἶναι εὐκολώτερον νά φυλαχθοῦν καὶ νά μὴ πέσουν σὸ πάθος, παρά, ὅταν πέσουν, νά σηκωθοῦν καὶ νά ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ αὐτό. Ἀλλὰ καὶ σ' ἐκείνους, ποῦ ἔχουν κυριευθῇ καὶ ἐξουθενώνονται ἀπὸ τὰ πάθη, ἂν θελήσουν νά παραδῶσουν ὁλόκληρον τὸν ἑαυτὸ τους στὸν μεγάλο ἱατρό, σὸ Λόγον τοῦ Θεοῦ, ὑπόσχομαι, ὅτι ὑπάρχει μεγάλη ἐλπίδα σωτηρίας, μέ τὴν Χάριν πάντοτε τοῦ Θεοῦ» (Ε.Π.Ε. 18, 304).

«Οἱ ἀπολαύσεις καὶ ἡ πολυτέλεια καὶ ἡ ὀκνηρία καὶ ἡ ἀργία καὶ ἡ καλοπέρασις καὶ ἡ πολυφαγία, ὅλα αὐτὰ μᾶς παρασύρουν σὲ ἀνόητες ἐπιθυμίες» (Ε.Π.Ε. 22, 454).

«Εἶναι βέβαια πάθη ἁμαρτωλά, ἀλλ' ὄχι ἀνίατα. Ἐχουν γιатρεία, καὶ πολὺ καλύπτεται ἀπὸ τίς σωμα-

Συνέχεια στὴ σελ. 11

Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας στά Κύθηρα

Μέ λαμπρότητα ἐορτάστηκε στά Κύθηρα ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας πανηγυρίζοντας τό γεγονός τῆς ἀναστηλώσεως τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων καί τόν θρίαμβο τῆς Ὁρθοδοξίας ἐναντι πάσης κακοδοξίας καί αἱρέσεως. Ἐτσι, τήν Κυριακή 13 Μαρτίου 2022, πραγματοποιήθηκε στήν Ἱερά Μονή τῶν Μυρτι-

δίων Πανηγυρική Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων & Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ, ὁ ὁποῖος καί ἐκήρυξε τόν Θεῖον Λόγον κατά τήν ὥραν τοῦ Κοινωνικοῦ καί πρὶν τήν Ἀπόλυσι ἐγίνε ἡ περιφορά τῶν ἁγίων Εἰκόνων καί ἀνεγνώσθη τό Συνοδικό τῆς Ὁρθοδοξίας.

Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ἐλαβε χώρα τό καθιερωμένο ἀπό διακοσίων περίπου χρόνων ἐκκλησιαστικό ἔθιμο τῆς Λιτανεύσεως τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος τῆς Μυρτιδιώτισσας, ἀπ' τόν θρόνο τῆς πρὸς τήν πρωτεύουσα τῆς νήσου. Ἄν καί τά μετεωρολογικά προγνωστικά προμήνυαν τήν ἐπικράτηση δυσμενῶν συνθηκῶν, ὥστόσο ἡ λιτάνευσις τῆς Εἰκόνας ἀπ' τά Μυρτιδία στή Χώρα ἐγίνε μέ

Συνέχεια στή σελ. 11

Συνέχεια ἀπό τήν σελ. 2

Ἄς εὐχόμεθα ἰδιαίτερως κατ' αὐτόν τόν καιρόν ὑπέρ εἰρηνεύσεως καί καταστάσεως τῶν ἐμπλεκόμενων ὀρθοδόξων χριστιανικῶν λαῶν τοῦ βορρᾶ καί «ὑπέρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου», ἡ ὁποία διακυβεύεται εἰς τās χαλεπᾶς ἡμέρας μας. Ἄς εὐχηθῶμεν νά πρυτανεύσῃ ἡ ἀγάπη τοῦ Ἀναστάντος Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καί ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ διὰ τήν ἐπίλυσιν τῶν ὑφισταμένων διαφορῶν καί τῆς πολεμικῆς ἐντάσεως. Ἄς εὐχηθῶμεν, ὡσαύτως, «ὑπέρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης καί τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν» καί τῆς ποθητῆς εἰρήνης καί τῆς εὐσταθείας τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, εἰς τρόπον ὥστε νά συμβάλουν εἰς τήν ὁσονούπω κατάπαυσιν τοῦ πυρός

καί τήν ἐν ἀγάπῃ καί ὁμοψυχίᾳ ἐπίλυσιν τῶν ὑφισταμένων διαφορῶν καί διενέξεων.

Καί ἐπὶ τούτοις, εὐχόμενος διακαῶς ὅπως τό ἀνέσπερον φῶς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Θεοῦ Λυτρωτοῦ μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ἀγάπη, ἡ εἰρήνη, ἡ χαρά καί ἡ εὐλογία τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου καί Θεοῦ ἡμῶν καταυγάσουν «νοῦν, ψυχὴν καί καρδίαν» τῶν ἐμπλεκόμενων καί ἀγομένων εἰς τόν πυροδοτούμενον διαρκῶς πόλεμον μεταξύ τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανικῶν λαῶν τοῦ βορρᾶ καί τερματισθῇ οὕτως τό συντομώτερον ἐπ' ἀγαθῶ τῶν ἐκεῖσε ἐμπολέμων περιοχῶν, διατελῶ,

Μετ' Ἀναστασίμων εὐχῶν καί εὐλογιῶν
Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

αἶθριο καιρό καί ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον μέ ἡλιοφάνεια.

Διανύοντας περίπου 16 χιλιόμετρα καί μέ στάσεις στίς Καλοκαιρινές καί στό Λιβάδι, ἡ Ἱερὰ Εἰκόνα τῆς Μυρτιδιώτισσας, ἔφθασε ἀργά τό ἀπόγευμα μέ τήν συμμετοχή τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καί πλήθους

λαοῦ στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Ἑσταυρωμένου Χριστοῦ στή Χώρα, ὅπου παρέμεινε γιά ὅλο τό διάστημα τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἕως τήν Δευτέρα τοῦ Πάσχα.

Εἶθε ἡ Παναγία μας νά σκέπη καί νά φρουρῇ πάντοτε τά νησιά μας, τήν πατρίδα μας καί ὁλόκληρο τόν κόσμον.

Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας στά Ἀντικύθηρα

Στόν Ἱερό Ναό Ἀγίου Χαραλάμπους Ποταμοῦ Ἀντικυθήρων ἐτελέσθη ἡ Θεία Λειτουργία καί ἡ ἐορτή τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπό τόν Παν/το Ἀρχιμ. π. Διονύσιο Μάλλιο.

Συνέχεια ἀπό τήν σελ. 9

τικέες ἀσθένειες. Διότι ἂν θέλουμε, ἡμποροῦμε νά τά σβήσουμε τά πάθη. Πῶς, λοιπόν, ἡμποροῦμε νά εξαφανίσουμε τήν ἀλαζονεία; Ἄν γνωρίσουμε τόν Θεόν. Ἐφ' ὅσον τό πάθος ἐμφανίζεται ἐπειδή δέν ζοῦμε τόν Θεόν, ἂν τόν γνωρίσουμε καλᾶ, θά ἐξαφανισθῇ κάθε ὑπερηφάνεια» (Ε.Π.Ε. 23, 16).

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καί Συλλειτουργοί,

Ἄς ἐντείνουμε τίς προσπάθειές μας καί στόν ἑαυτόν μας καί στό περιβάλλον μας. Ὁ ἀγώνας νά εἶναι συνεχῆς καί ἀγρυπνος. Δυνάμει τῆς Σταυρικῆς Θυσίας τοῦ Θεανθρώπου σωζόμεθα καί ἐπιτυγχάνεται σὺν Θεῷ ἡ ἰασις καί ἡ θεραπεία τῶν πνευματικῶν μας τέκνων.

Παρακαλοῦνται οἱ Ἀδελφοί Ἐφημέριοι νά συν-

εννοηθοῦν ἐγκαίρως μέ τόν ὠρισμένον Πνευματικόν Πατέρα τῆς ἐνορίας των καί τῶν ἐνοριῶν, ποῦ ἐκ παραλλήλου ἐφημερεύουν. Νά ἐνημερωθοῦν οἱ ἐνορίτες γιά τήν ἐπίσκεψι τοῦ Πνευματικοῦ εἰς τήν ἐνορία των διά τήν πνευματική των προετοιμασία.

Εὐχομαι εἰς ὅλους σας καλὴν τήν κατ' ἄμφω ὑγιάν, τήν ἐξ ὕψους δύναμιν διά τήν διακονίαν σας κατὰ τήν ἁγίαν αὐτὴν περίοδον, ἡ ὁποία ἔχει αὐξημένες ἀπαιτήσεις, καί πλουσίαν τήν παρά Κυρίου ἀνταμοιβὴν καί τό θεῖον ἔλεος νά σᾶς περιφρουρῇ καί νά σᾶς ἐνδυναμῶνῃ.

Μετ' εὐχῶν καί ἀγάπης

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ

Εορτασμός της Εθνικής Έ

Με επισημότητα και μέ καλό καιρό γιορτάστηκε η Έθνική Έπέτειος της 25ης Μαρτίου στα Κύθηρα.

Η πανηγυρική Δοξολογία τελέσθηκε στόν Μητροπολιτικό Ίερό Ναό Έσταυρωμένου Χώρας Κυθήρων, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας κ. Σεραφεΐμ γιά τήν έπέτειο τών 201

χρόνων από τήν έναρξη της Έπανάστασης του 1821 καί τόν Εύαγγελισμό της Θεοτόκου, παρουσία του Αντιδημάρχου κ. Γεωργίου Κομηνού, εκπροσώπου του Δημάρχου. Επίσης, παρέστησαν ό Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Μαν. Κασιμάτης, ό Διοικητής του Ναυτικού Παρατηρητηρίου Κυθήρων κ. Αντιπλοίαρχος κ. Έμμανουήλ Αμπλιανίτης ΠΝ, ό Προϊστάμενος TACAN Κυθήρων Αρχισμηνίας κ. Νικόλαος Σερέφας, ό Πρόεδρος της Έγχωρίου Περιουσίας (ΕΕΠΚΑ) κ. Εύαγγελος Βενάρδος, ό εκπρόσωπος του Α/Τ Κυθήρων Άνθυπαστυνόμος κ. Φώτιος Μπάρλας, ή εκπρόσωπος Α/Τ Κυθήρων Άνθυπασπιστής κ. Ειρήνη Φιολάκη, ό εκπρόσωπος Π/Κ Κυθήρων Άνθυποπι-

ραγός κ. Γεώργιος Κισκήρας καί οι εκπρόσωποι από τίς Δημοτικές Παρατάξεις.

Έκφωνήθηκε πανηγυρικός λόγος έντός του Ίε-ρου Ναού, από τήν Διευθύντρια του Λυκείου Κυθή-

ρων Θεολόγο κα Έλένη Μεγαλοκονόμου γιά τήν έπέτειο της Έθνικής Παλιγγενεσίας του 1821 καί τόν Εύαγγελισμό της Θεοτόκου.

Ήχηρός ήταν ό λόγος της κας Μεγαλοκονόμου: «Η 25η Μαρτίου δέν έπιτρέπει καί δέν συγχωρεί τή λήθη. Είναι αποδεδειγμένο πώς οι λαοί

πού ξεχνούν, πού δέν γνωρίζουν, είναι καταδικασμένοι νά ζήσουν πάλι τά ίδια Η 25η Μαρτίου απαιτεί ένότητα καί όμοθυμα». Κατωτέρω δημοσιεύεται όλόκληρος ό περισπούδαστος λόγος της Λυκειάρχου κ. Μεγαλοκονόμου.

Στήν συνέχεια έψάλη Έπιμνημόσυνη Δέηση στήν Πλατεία Στάη, καθώς καί κατάθεση στεφάνων στό Ήρώων Πεσόντων της Πλατείας. Πρώτος κατέθεσε στεφάνι ό Αντιδήμαρχος κ. Γεώργιος Κομηνός καί ακολούθησαν ό Πρόεδρος της Έγχωρίου

πετείου τῆς 25ης Μαρτίου

Περιουσίας κ. Εὐάγγελος Βενάρδος, οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ὡς ἄνω Τοπικῶν Ἀρχῶν καὶ ὁ ἐκπρόσωπος Μαθητῶν Σχολείων. Ἀκολούθησε ἐνός λεπτοῦ σιγή καὶ ἡ ἀνάκρουση τοῦ ἐθνικοῦ ὕμνου ἀπὸ τῆ Φιλαρμονικῆ Ποταμοῦ, εὐθύνη τοῦ Διευθυντοῦ τῆς κ. Παναγιώτῃ Λευτέρῃ. Οἱ ἐκδηλώσεις περατώθηκαν μὲ τὴ μαθητικὴ παρέλαση, ἡ ὁποία ἐπέστρεψε μετὰ ἀπὸ διάστημα μεγάλῃς ἀποχῆς λόγῳ τοῦ κορωνοϊοῦ καὶ καταχειροκροτήθηκε.

Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 7

ζουν, νά προσεύχονται. Εἶναι μεγάλος ὁ πόνος τοῦ κηδεμόνα νά μὴν ἀκοῦνε, νά μὴν ὑπακούουν, νά παραστρατοῦν καὶ νά ἀγριεῦουν τὰ παιδιὰ του. Χρειάζεται μεγάλη ὑπομονή. Ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα δὲν ὑποστηρίζουμε ὅτι θά πρέπει νά μένουν ἀδιάφοροι ἀπέναντι τῶν παιδιῶν τους γιὰ ὅτιδήποτε συμβαίνει. Δὲν θά πρέπει ἀσφαλῶς οἱ γονεῖς πάντοτε νά εἶναι μὲ πλήρη ἀνοχή, συγκατάβαση καὶ συγκατάθεση. Χρειάζεται καὶ διακριτικὴ αὐστηρό-

τητα καὶ ἀγάπη.

Οὔτε λοιπὸν καλὴ εἶναι ἡ ἀδιαφορία, οὔτε ἡ ἄκρα ἐπιείκεια, ἀλλὰ οὔτε καὶ ἡ σκληρὴ καὶ μόνιμη αὐστηρότητα τῶν μεγάλων πρὸς τοὺς μικροὺς. Τελικὰ χρειαζόμαστε τὴ φιλάνθρωπη αὐστηρότητα».

Εὐχαριστοῦμε πολὺ τὸν Θεολόγο μας κ. Γιώργο Λουράντο γιὰ τὴν ὁμιλία του καὶ τοῦ εὐχόμαστε τὸ παράδειγμα τοῦ Εὐσπλαγχνοῦ Πατέρα νά τὸν ἐμπνέει στό σπουδαῖο διακὸνῆμα τοῦ Καθηγητῆ, ὅπου ἐπιτελεῖ.

Σχολή Γονέων μηνός 'Απριλίου 2022

Τήν Κυριακή Ε Νηστειών 10 'Απριλίου 2022 τῆς 'Οσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, ἐτελέσθη ὑπό τοῦ Παν/του 'Αρχιμ. π. Φρουμεντίου (Δημητρίου) ἡ 'Ακολουθία τῆς 'Ιερᾶς Παρακλήσεως εἰς τὴν Παναγίαν Μυρτιδιώτισσαν καὶ ὁ 'Εσπερινός εἰς τὸν 'Ιερὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν 'Εσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας-Κυθήρων.

'Ακολουθῶς, πραγματοποιήθηκε ἡ ὁμιλία τῆς Θεολόγου καὶ Ὑπαλλήλου τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως μας κας 'Ιωάννας Καραβοκύρη, στὰ πλαίσια τῶν διαδικτυακῶν ὁμιλιῶν τῆς Σχολῆς Γονέων τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Κυθήρων & 'Αντικυθήρων, μέ θέμα: **«Τὰ βιώματα τοῦ πιστοῦ καὶ τῆς οἰκογένειας κατὰ τὴν περίοδο τῆς 'Αγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, μέσα ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ 'Αγίου Παΐσιου τοῦ 'Αγιορείτη».**

Στὴν ἀρχὴ τῆς ὁμιλίας τῆς ἡ κα Καραβοκύρη ἀναφέρθηκε στὸν σύγχρονό μας "Ἅγιο, τὸν 'Ἅγιο Παῖσιο τὸν 'Αγιορείτη, τὸν «ἀσυρματιστὴ τοῦ Θεοῦ», μέ σύντομο βιογραφικὸ του.

Στὴ συνέχεια ἀνέγνωσε κείμενα-λόγους τοῦ 'Αγίου Παΐσιου, πού ἀναφέρονται στὰ κυριώτερα βιώματα τοῦ πιστοῦ, πού καλλιεργοῦνται τὴν περίοδο τοῦ Τριῶδιου καὶ ἀκόμη περισσότερο τὴν περίοδο τῆς 'Αγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καὶ τὰ ὁποῖα βοηθοῦν τὸν κάθε πιστὸ στὸν πνευματικὸ ἀγώνα του, ἰδιαίτερα κατὰ τὴν ἀσκητικὴ αὐτὴ περίοδο. 'Αναφέρθηκε ἐπιγραμματικὰ στὰ βιώματα τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς μετάνοιας, τῆς ἀσκήσης καὶ τῆς νηστείας, τῆς ἀγάπης, τῆς προσευχῆς καὶ τῆς Θείας Κοινωνίας.

Γιὰ τὴν ταπεινοφροσύνη μᾶς εἶπε ὅτι ἐκεῖνος πού ζητάει ταπείνωση ἀπὸ τὸν Θεό, ἀλλὰ δὲν δέχεται τὸν ἄνθρωπο πού τοῦ στέλνει ὁ Θεός γιὰ νὰ τὸν ταπεινώσει, δὲν ξέρει τί ζητάει, διότι οἱ ἀρετὲς δὲν ἀγοράζονται σὰν τὰ ψῆνια στὸν μπακάλη (ὅσα κιὰ θέλουμε), ἀλλὰ μᾶς στέλνει ὁ Θεός ἀνθρώπους νὰ δοκιμαστοῦμε, νὰ ἐργαστοῦμε, νὰ τὴν ἀποκτήσουμε καὶ νὰ στεφανωθοῦμε.

Στὸν Οὐρανὸ δὲν ἀνεβαίνει κανεὶς μέ τὸ κοσμικὸ ἀνέβασμα, ἀλλὰ μέ τὸ πνευματικὸ κατέβασμα. Ταπείνωση στὴν πράξη, ὄχι μόνο στὰ λόγια, ἔλεγε ὁ ἅγιος Παῖσιος ὁ 'Αγιορείτης.

Γιὰ τὴν μετάνοια ὁ ἅγιος Παῖσιος τόνιζε πὼς πρέπει ὁ ἄνθρωπος πρῶτα νὰ μετανοεῖ καὶ **ἐπειτα νὰ ἐξομολογεῖται σὲ πνευματικὸ. «Μετάνοια καὶ ἐξομολόγηση»** ἔλεγε. Ὁχι «σκέτη» ἐξομολόγηση.

Μετάνοια πραγματικὴ εἶναι πρῶτα νὰ συναισθανθεῖ ὁ ἄνθρωπος τὸ σφάλμα του, νὰ πονέσει, νὰ ζητήσει συγχώρεση ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ μετὰ νὰ ἐξομολογηθεῖ. 'Ετσι θὰ ἔρθει ἡ θεία παρηγοριά.

'Η ἐξομολόγηση κόβει τὰ δικαιώματα τοῦ διαβόλου, ἔλεγε ὁ 'Ἅγιος Παῖσιος.

Γιὰ τὴν ἀσκησι τῆς ἀρετῆς μέσα στὴν οἰκογένεια ἔλεγε ὁ ἅγιος ὅτι μερικὲς φορὲς λ.χ. ὁ Καλὸς Θεός, ἀπὸ τὴν ἀπειρὴ ἀγάπη Του, **γιὰ νὰ ἀσκηθῇ ὁ ἄνδρας στὴν ταπείνωση καὶ**

στὴν ὑπομονή, ἀφαιρεῖ τὴν Χάρη Του ἀπὸ τὴν γυναῖκα καὶ ἀρχίζει νὰ γίνετα ἰδιότροπη καὶ νὰ τοῦ φέρεται σκληρά. Τότε ὁ ἄνδρας πρέπει νὰ χαίρεται καὶ νὰ εὐχαριστῇ τὸν Θεὸ γιὰ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ πού τοῦ δίνει νὰ ἀγωνισθῇ, καὶ ὄχι νὰ γογγύζη. 'Η ζητάει ἡ μητέρα ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ τῆς δῇ ὑπομονή.

'Η Νηστεία πρέπει νὰ γίνετα μέ φιλότιμο. Καὶ μέ τὴν νηστεία ὁ ἄνθρωπος δείχνει τὴν προαίρεσή του. Κάνει ἀπὸ φιλότιμο μιὰ ἀσκησι καὶ ὁ Θεὸς βοηθάει. 'Αν ὅμως ζορίζη τὸν ἑαυτὸ του καὶ πῇ «τί νὰ κάνω; εἶναι Παρασκευή, πρέπει νὰ νηστεύω», θὰ βασανίζεται.

Γιὰ τὴν Νηστεία παιδιῶν ὁ ἅγιος ἔλεγε ὅτι καὶ παιδάκια πέντε-ἕξι ἐτῶν πρέπει νὰ νηστεύουν πρὶν ἀπὸ τὴν Θεία Κοινωνία. Τούλάχιστον τὸ βράδυ νὰ ἔχουν φάει λαδερὸ φαγητό. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι θέμα Πνευματικοῦ.

«'Αν τὸ παιδί εἶναι γερό, ἔχῃ υἰεία, μπορεῖ νὰ νηστεύῃ. 'Αλλωστε τῶρα ὑπάρχουν ἕνα σωρὸ τροφὲς νηστήσιμες. Παλιὰ τὰ παιδιὰ νήστευαν καὶ

Συνέχεια στὴ σελ. 21

Ἡ Μεγάλη Ἑβδομάδα στὰ νησιά μας (Κύθηρα καί Ἀντικύθηρα 2022)

Μέ περισσή εὐλάβεια καί θρησκευτική κατάνυξι τελέσθηκαν καθ' ὅλη τήν διάρκεια τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Ἑβδομάδος οἱ Ἱερές Ἀκολουθίες στίς Ἑνορίες τῶν Κυθήρων.

Ἀρκετοί ἦταν οἱ πιστοί, ἀλλά καί οἱ ἐπισκέπτες τοῦ νησιοῦ μας, οἱ ὁποῖοι συνέρρευσαν στίς Ἀκολουθίες τοῦ Νυμφίου καί τοῦ Νιπτήρος, καθώς καί στοῦ Ἱεροῦ Εὐχέλαιο τῆς Μεγάλης Τετάρτης.

Τό ἑσπέρας τῆς Μεγάλης Πέμπτης μέ ἀθρόα συμμετοχή τελέσθηκε ἡ Ἀκολουθία τῶν Ἀχράντων Παθῶν τοῦ Κυρίου μας μέ τήν ἀνάγνωση τῶν Δώδεκα Εὐαγγελίων, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ καί τήν κορύφωση τοῦ Θείου δράματος.

Τό ἑσπέρας τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, ἐπικέντρο ἀποτελέσει ἡ πρωτεύουσα τῆς νήσου καί ἰδιαίτερα ὁ Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός τοῦ Ἑσταυρωμένου, ὅπου ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Σεραφεῖμ χοροστάτησε στήν Ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου.

Ἀκολούθησε ἡ Λιτάνευσις τοῦ Ἱεροῦ Κουβουκλίου στούς δρόμους καί τά σοκάκια τῆς πρωτεύ-

ουσας τῆς νήσου μας. Δέηση ἐτελέσθη ἔξωθεν τοῦ Δημαρχείου στήν κεντρική πλατεῖα τῆς Χώρας, ἐνῶ ἔξω ἀπό τό Ἐπισκοπεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐψάλη κατά τό ἔθος ἡ ψάλη τοῦ Μητροπολίτου, καθώς καί τό ἐγκώμιο: «καί φρούρει τήν σὴν ποιμήν, μετὰ τοῦ Ποιμενάρχου, Χριστέ μου πανοικτίρμον». Μαζί μέ τόν Ἐπιτάφιο, λιτανεύθηκε καί ἡ Ἱερά Εἰκόνα τῆς Μυρτιδιώτισσας, ὅπου ἀπό τήν Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας μέχρι τή Δευτέρα τοῦ Πάσχα παραμένει στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἑσταυρωμένου σύμφωνα μέ παλαιό ἔθιμο ἀπό τήν Ἀγγλοκρατία τῶν Ἑπτανήσων.

Στά Ἀντικύθηρα

Μέ κατάνυξι τελέσθηκαν οἱ Ἀκολουθίες τῶν Ἀγίων Παθῶν καί τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου καί στο ἀκριτικό νησί τῶν Ἀντικυθήρων. Τίς Ἱερές Ἀκολουθίες ἐτέλεσε ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης π. Διονύσιος Μάλλιος στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἀγίου Χαρα-

λάμπους καί ἀκολούθησε ἡ περιφορά τοῦ Ἐπιταφίου στόν οἰκισμό τοῦ Ποταμοῦ καί στό λιμάνι τοῦ νησιοῦ. Συγκινητική ἦταν ἡ στιγμή, ὅταν κατά τήν ἐπιστροφή του στόν Ναό, ὁ Ἐπιτάφιος μπήκε στό Κοιμητήριο τοῦ οἰκισμοῦ καί τελέσθηκε δέησις γιά τήν ἀνάπαυσι τῶν ἐνταῦθα καί ἀπανταχοῦ Γῆς κεκοιμημένων Ἀντικυθηρίων. Στόν Ἱερό Ναό Ἀγ. Χαραλάμπους φυλάσσεται προσωρινῶς ἡ Θαυματουργή Εἰκόνα καί τό Ἱερό Λείψανο τοῦ Πολιούχου τοῦ νησιοῦ Ἀγίου Μύρωνος, τοῦ ὁποίου τό παλαιό Μοναστήρι (1693) ἀνακαίνιζεται ἐκ βάθρων καί θά τελεσθοῦν τά θυρανοίξια τό προσεχές καλοκαίρι.

Τό ἔθιμο τῆς Γύρας τῆς Παναγίας μας Μυρτιδιώτισσας

Μέ ἀναστάσιμη χαρά καί μέ τήν δέουσα κατά-
νυξη, πραγματοποιήθηκε καί φέτος, μετά τά δύο
χρόνια διακοπῆς τῆς Ἱερᾶς Λιτανεύσεως τῆς Μυρ-
τιδιώτισσας, λόγω τῆς ἐπιδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ,
τό κορυφαῖο θρησκευτικό ἔθιμο τῶν Κυθήρων, ἡ
«Γύρα» τῆς Παναγίας, ὅπως μᾶς εἶναι γνωστή, μέ-
σα στήν πασχαλινή ἀτμόσφαιρα καί τό ἀνοιξιότικο
τοπίο τοῦ νησιοῦ. Τό ευλαβικό αὐτό ἔθιμο, ὅπου
κρατᾷ δύο περίπου αἰῶνες, περιλαμβάνει τήν Λιτά-

νευση τῆς περίπυσης Εἰκόνας τῆς Μυρτιδιώτι-
σας σέ ὅλα τά χωριά τῶν Κυθήρων. Ἔτσι καί φέτος,
ξεκίνησε τήν Δευτέρα τοῦ Πάσχα (25/4/2022) ἀπ’
τήν Χώρα γιά νά καταλήξει τήν Κυριακή τῶν Μυρο-
φόρων (8/5/2022) καί πάλι στόν θρόνο της, στήν Ἱε-
ρά Μονή τῶν Μυρτιδιῶν.

Πολλοί ἦταν ἐκεῖνοι -κι ἀνάμεσα τους ἀρκετοί
ἀπ’ τήν νεολαία τῆς νήσου μας- ὅπου ἀκολούθη-
σαν, ἡ σήκωσαν στούς ὤμους τους, τήν θαυμα-
τουργή Εἰκόνα τῆς Μυρτιδιώτισσας, καθώς Ἐκείνη
εὐλογοῦσε μέ τό πέρασμα της κάθε γωνιά τῆς Κυ-
θηραϊκῆς γῆς.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Σεραφεῖμ, ὁ
ὁποῖος κάθε χρόνο συνοδεύει τήν Ἱερή Λιτανεία

τῆς Μυρτιδιώτισσας μας σέ ὅλο τό νησί, εἶδε μέ
πολλή χαρά καί ἱκανοποίησι τήν συγκινητική συμ-
μετοχή Κλήρου καί Λαοῦ, καί ἰδιαίτερα τῶν παιδιῶν
καί τῶν νέων μας, οἱ ὁποῖοι διαγκωνίζονταν ποιός

ἡ ποιά θά σγκώση τήν θαυματόβρυτη Εἰκόνα τῆς
Παναγίας μας. Καί τοῦτο ἐξηγεῖται ἀπό τό ὅτι οἱ
συμπολίτες μας Κυθηριοί, μικροί-μεγάλοι, στερή-
θηκαν γιά δύο χρόνια αὐτή τήν μεγάλη εὐλογία τῆς
Λιτανεύσεως τῆς στά χωριά καί τίς κωμοπόλεις
τῶν Κυθήρων.

Εὐχή ὅλων μας τό ἔθιμο αὐτό νά συνεχίσει νά
ἐπαναλαμβάνεται ἀδιακόπως, παραμένοντας
ἀναλλοίωτο μέσα στό πέρασμα τοῦ χρόνου.

Ἡ Ἱερὰ Πανήγυρις τοῦ Προστάτου τῶν Κυθήρων Ὁσίου Θεοδώρου

Με ἱερή κατάνυξι τελέσθηκε ὁ Πανηγυρικός Ἑσπερινός τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου τοῦ ἐν Κυθήροις, τό ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης 11 Μαΐου 2022.

Στόν Ἑσπερινό χοροστάτησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρῶν κ. Χρυσόστομος, μέ συγχοροστατοῦντα τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρῶν κ. Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος συχνά ἐπισκέπτεται τὰ Κυθήρα, προσκαλούμενος ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας γιά τίς Ἱερές Πανηγύρεις τοῦ νησιοῦ μας, ἐκήρυξε ἐμπνευσμένα τόν Θεῖο Λόγο στόν Ἑσπερινό καί τήν Θεία Λειτουργία καί οἰκοδόμησε πνευματικά τούς πιστούς.

Μετά τό πέρας τοῦ Ἑσπερινοῦ προσφέρθηκαν ἄρτοι καί κεράσματα στούς παρευρισκομένους.

Μέ κατάνυξη καί βαθιά συγκίνηση τελέστηκε ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς Ἀρχιερατικό Συλλεῖτουργο, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Χρυσόστομου.

Ἀνοιξιάτικος ὁ καιρός καί ὁ κόσμος συνέρρευσε στό Ἱερό Προσκύνημα ἀπό νωρίς τό πρωί γιά νά προσευχηθεῖ καί νά προσκυνήσει τόν Προστάτη του.

Ὁ ἅγιος Πατρῶν στή Θεία Λειτουργία, ἀφοῦ ἄρχισε τό θεῖο κήρυγμα μέ τόν ἀναστάσιμο παιάνα «Χριστός Ἀνέστη! - Ἀληθῶς Ἀνέστη!», ἀνέφερε ὅτι: «σύμφωνα μέ τόν ἅγιο Ἰουστῖνο Πόποβιτς σέ αὐτές τίς τέσσερις λέξεις κρέμονται τὰ ἱερὰ εὐαγγέλια».

Ἀκολουθῶς, ἀναφερόμενος στά δῶρα τῆς Ἀναστάσεως πού πρόσφερε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός στούς Ἀγίους Ἀποστόλους, ὅταν εἰσήλθε

στό ὑπερῶ, ὅπου ἦταν συνηγμένοι καί κατ' ἐπέκτασιν σέ ὅλους τούς θεουμένους υἱούς τῆς Ἀναστάσεως ὅλων τῶν ἐποχῶν, εἶπε χαρακτηριστικά: **«Τά δῶρα πού τοὺς ἔδωσε ἦταν ἡ χαρά, ἦταν ἡ εἰρήνη καί ἡ ζωή».**

Ἀναλύνοντας τὰ τρία αὐτά δῶρα καί ξεκινώντας ἀπ' τῆς χαρᾶς πού δίνει ὁ Ἀναστάς Κύριος, ἀνέφερε χαρακτηριστικά: **«Ἡ χαρά δέν εἶναι ἓνα ἐξωτερικό γεγονός, δέν στηρίζεται σέ κοσμικά πράγματα, δέν μοιάζει μέ τίς μικροχαρές αὐτοῦ τοῦ κόσμου, ἀπ' ὅπου κι' ἂν προέρχονται. Ὡστόσο δέν μποροῦν νά**

Συνέχεια στή σελ. 18

συγκριθούν με τήν ανείπωτη καί ὄντως χαρά. Ἐπιπλέον, τό Χαίρετε ἦταν ὁ πρῶτος λόγος τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου πρός τίς Μυροφόρες γυναῖκες, ἐνῶ τοῦ Ἁγίου Σεραφεῖμου τοῦ Σάρωφ, πού ἦταν διαποτισμένοι ἀπ' τή χαρά τῆς Ἀναστάσεως, ἀνεξαρτήτως ἐποχῆς τοῦ χρόνου, ὁ χαιρετισμός πού κυριαρχοῦσε στό στόμα του ἦταν τό **Χριστός Ἀνέστη, χαρά μου!**».

«**Τό δεύτερο δῶρο τῆς εἰρήνης**, ἀποτελεῖ βαθιά πνευματική κατάστασι κι' ἐξαρτᾶται ἀπ' τήν κοινωνία πού ἔχουμε μέ τόν Ἰησοῦ Χριστό. Δέν μοιάζει μέ τήν εἰρήνη πού εὐαγγελίζονται οἱ ἰσχυροί τῆς γῆς, καθώς τό ἀδιάψευστο στόμα τοῦ Κυρίου μας εἶπε: «**Εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τήν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, οὐ καθώς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν**».

Τέλος, ὁ Ἀναστάς Κύριός μας χαρίζει καί **τό δῶρο τῆς ζωῆς**, καθώς ὁ ἴδιος εἶναι ἡ ὄντως Ζωή. Στόν Κατηχητικό Λόγο πού διαβάζουμε τό βράδυ τῆς Ἀναστάσεως, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, περιγελώντας τόν Ἄδη καί ὑμνώντας τήν ὄντως Ζωή θά πεῖ περιπαιχτικά: «**Ποῦ σου Ἄδη τό νίκος; Ποῦ σου θάνατε τό κέντρον; Ἀνέστη Χριστός καί ζωῇ πολιτεύεται, Ἀνέστη Χριστός καί νεκρός οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος**»!

Τίς ἐορταστικές ἐκδηλώσεις τίμησαν μέ τήν παρουσία τους: ὁ Ὑφυπουργός Ναυτιλίας καί Νησιωτικῆς Πολιτικῆς κ. Κώστας Κατσαφάδος, ἡ Ἀντιπεριφερειάρχης Νήσων κα Βάσω Θεοδωρακοπούλου-Μπόγρη, ὁ Δήμαρχος Κυθήρων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης, ὁ τ. Δήμαρχος Κυθήρων κ. Θεόδωρος Κουκούλης, ὁ τ. Ἀντιδήμαρχος Κυθήρων κ. Μιχαήλ Πρωτοψάλτης, οἱ Δημοτικοί Σύμβουλοι Κυθήρων κ. Δημήτριος Καλλίγερος, κ. Κων/νος Καψάλης καί κ. Παρ. Γεωργιάδης, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐγχωρίου Περιουσίας κ. Εὐάγγελος Βε-

νάρδος, ὁ ἐπικεφαλῆς τῆς μείζονος μειοψηφίας κ. Νικόλαος Μαγουλάς, ὁ Πρόεδρος τοῦ Τοπικοῦ Διαμερίσματος τῆς Νέας Δημοκρατίας Κυθήρων κ. Ἀντώνιος Μαυρομμάτης, ὁ Διοικητής τοῦ Νοσοκομείου Κυθήρων κ. Γεώργιος Μεγαλοκονόμος, ἐκπρόσωποι τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας τοῦ νησιοῦ καί μεγάλος ἀριθμός συμπολιτῶν μας.

Στή συνέχεια ἔλαβε χώρα, ὅπως κάθε χρόνο ἡ Ἱερά Λιτάνευσις τῆς Τιμίας Κάρας τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου στόν περίβολο τῆς Ἱεράς Μονῆς, συνοδευόμενη ἀπό τό πλήθος κόσμου.

Μετά τό πέρας τῆς Ἱεράς Λιτανεύσεως ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Σεραφεῖμ εὐχαρίστησε ἐκ βαθέων τόν Σεβ. Μητροπολίτη Πατρῶν κ. Χρυσόστομο διά τήν μία ἀκόμη ἐποικοδομητική παρουσία του στό νησί μας, τήν θεία Ἱερουργία καί τήν πρωτοστασία του στίς Ἱερές Ἀκολουθίες τῆς Ἱεράς Πανηγύρεως τοῦ Ἁγίου Προστάτου μας καί τά ἐμπνευσμένα Θεία Κηρύγματά του, καθώς ἐπίσης καί τόν παριστάμενο κ. Ὑφυπουργό κ. Κατσαφάδο καί τούς λοιπούς Περιφερειακοὺς καί Τοπικοὺς Ἀρχοντας.

Ἡ Εὐλογία καί ἡ Χάρις τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου νά εἶναι βοηθός ὅλων μας, Χρόνια Πολλά, Χριστός Ἀνέστη!

Ἡ τιμή τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου στὸν Πειραιᾶ

Ἐκκλησιαστική παράδοση καὶ ἱστορία συνενώθηκαν στὸ σημερινὸ ἑορτασμὸ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου Κυθήρων, στὸν Ἱερό Ναὸ Μυρτιδιωτίσσης Νέου Φαλήρου καὶ στὰ γραφεῖα τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πειραιᾶ.

Οἱ Κυθήριοι τοῦ Πειραιᾶ ἐτίμησαν τὸν Προστάτη τους τὴν Κυριακὴ 15 Μαΐου 2022.

Ὁ Ὅσιος Θεόδωρος γεννήθηκε στὴν Κορώνη μεταξύ τῶν ἐτῶν 870-890 μ.Χ. Ἦλθε στὰ Κύθηρα περὶ τὸ 921 μ.Χ. ὅταν τὸ νησί ἦταν ἔρημο, λόγω τῶν ἐπιδρομῶν τῶν Σαρακηνῶν τῆς Κρήτης καὶ μόνασε στὸν παλαιὸ χριστιανικὸ Ναὸ τῶν Ἁγίων Σεργίου καὶ Βάκχου. Ἐκεῖ ἀφοῦ ἐζήσε ζωὴ ἀσκητικὴ πέθανε στὶς 12 Μαΐου τοῦ 922 μ.Χ.

Λίγο καιρὸ μετὰ τὴν κοίμησί του ναῦτες περαστικοὶ ἀπὸ τὰ Κύθηρα βρῆκαν ἄηκτο τὸ Λεῖψανό του. Τρία χρόνια ἀργότερα, τὸ 925 μ.Χ., Μονεμβασιῶτες ἔθαψαν τὸ Λεῖψανο τοῦ Ὁσίου. Ἡ παλιὰ Ἐκκλησία τῶν Ἁγίων Σεργίου καὶ Βάκχου ξαναχτίστηκε ἀπὸ Μονεμβασιῶτες καὶ ἀφιερώθηκε στὸν Ὅσιο Θεόδωρο. Μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου δημιουργήθηκε Μοναστήρι. Ἡ Κάρα τοῦ Ἁγίου βρίσκεται στὴν ὁμώνυμη Ἱερά Μονὴ Κυθήρων.

Ἀκολουθία τοῦ Ὁσίου ἐκδόθηκε τὸ 1747 μ.Χ. στὴ Βενετία, τὸ 1841 μ.Χ. στὴ Σμύρνη καὶ τὸ 1899 μ.Χ. καὶ

1961 μ.Χ. στὴν Ἀθήνα. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἐορτάζει τὴ μνήμη τοῦ Ὁσίου στὶς 12 Μαΐου.

Ἡ Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότητα Πειραιῶς-Ἀθηνῶν ὅπως κάθε χρόνο, ἐκτός ἀπὸ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς πανδημίας, πιστὴ στὴ κυθηραϊκὴ παράδοση, ἱστορία καὶ θρησκευτικὴ συμπεριφορὰ τῶν Κυθηρίων, ἐόρτασε τὸν παραπάνω Ὅσιο, μὲ ἀρτοκλασία στὴν

Μυρτιδιώτισσα Νέου Φαλήρου μὲ ἄρτο ἀπὸ τὰ Κύθηρα.

Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσας, ὑπάρχει ἡ εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου Κυθήρων, ἀφιερωμένη στὴ μνήμη Κυριακῆς Μαυρομμάτη.

Παρά τοῦ ὅτι ὁ ἑορτασμός ἦταν 12 Μαΐου ἡμέρα Πέμπτη, ἡ Ἀδελφότητα τοῦ Πειραιᾶ τὸν ἐόρτασε 15

Μαΐου ἡμέρα Κυριακὴ. Ἐπίσης προσέφερε καφέ καὶ ἄρτο στὰ γραφεῖα τῆς Ἀδελφότητος Ναυαρίνου 7 στὸν Πειραιᾶ.

Ὁ Ὅσιος Θεόδωρος Κυθήρων εἶναι τὸ δεύτερο κυθηραϊκὸ θρησκευτικὸ σύμβολο μετὰ τὴν Παναγία τῆς Μυρτιδιώτισσας. Τὰ σύμβολα-κλειδιά τῆς κυθηραϊκῆς θρησκευτικῆς λατρείας ἐορτάζονται ἀπὸ τα Κυθηραϊκά Σωματεῖα τῶν ἀπανταχοῦ Κυθηρίων τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπὸ παλιότερα στὴ Σμύρνη καὶ Ἀλεξάνδρεια μέχρι σήμερα ἀπὸ τὰ Σωματεῖα τῆς Ἀττικῆς, Ἀμερικῆς καὶ Αὐστραλίας.

Δρ Καλυψὼ Μιχαλακὰκη, Ἐκπαιδευτικὸς

Ἡ 158η ἐπέτειος τῆς Ἑνώσεως τῶν

Μέ τῇ δέουσα λαμπρότητα πραγματοποιήθηκαν τὴν 21ην Μαΐου 2022, ἱερὴ μνήμη Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, οἱ ἐορταστικές ἐκδηλώσεις στὴ Χώρα καὶ τιμήθηκε ἔτσι ἡ συμπλήρωσις τῶν 158 χρόνων τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑπτανήσων μέ τὴν Μητέρα Ἑλλάδα.

Σύμφωνα μέ τό πρόγραμμα τελέσθηκε ἡ καθιερωμένη Δοξολογία στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Ἐσταυρωμένου Χώρας, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων-Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ.

Οἱ ἐορταστικές ἐκδηλώσεις ἔλαβαν χώρα παρουσία τοῦ Προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου κ. Ἐμμανουήλ Στάθη, ὁ Δήμαρχος Κυθήρων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης, βρίσκονταν στήν ἰδιαίτερη πατρίδα του τὰ Ἀντικύθηρα, τῶν Ἀντιδημάρχων κ. Γεώργιου Κομνηοῦ, κ. Ἰωάννη Κατσανεβάκη, κ. Κώστα Καψάλη, τοῦ Προέδρου τῆς Ἐγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων κ. Εὐάγγελου Βενάρδου καὶ τῶν ἐκπροσώπων ἀπό τίς Δημοτικές Παρατάξεις. Ἐπίσης, παρέστησαν ὁ Διοικητής τοῦ Ναυτικοῦ Παρατηρητηρίου Κυθήρων Ἀντιπλοίαρ-

χος ΠΝ κ. Ἐμμανουήλ Ἀμπλιανίτης, ὁ Προϊστάμενος TACAN Κυθήρων Ἀρχισμηνίας κ. Νικόλαος Σερρέφας, ὁ Διοικητής Α/Τ Κυθήρων Ὑπαστυνόμος Α' κ. Ἀντώνιος-Τριαντάφυλλος Πηλίκος, ἡ Διοικητής Α/Τ Κυθήρων Ὑποπλοίαρχος κ. Νίκη Γιαννακοπούλου, ὁ Προϊστάμενος Π/Κ Κυθήρων Πυραγός κ. Σπυρίδωνας Φουντουλάκης.

Στὴν συνέχεια τελέσθηκε ἐπιμνημόσυνη δέηση στήν Πλατεία Στάη, καθὼς καὶ κατάθεση Στεφάνων στό Ἡρώων Πεσόντων τῆς Πλατείας.

Πρῶτος κατέθεσε στεφάνι ὁ Ἀντιδήμαρχος κ. Γεώργιος Κομνηνός καὶ ἀκολούθησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐγχωρίου Περιουσίας κ. Εὐάγγελος Βενάρδος, οἱ Ἐκπρόσωποι τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ οἱ Στρατιωτικές Ἀρχές τοῦ τόπου, ὁ Ἐκπρόσωπος τοῦ Συλλόγου Ἑνώσεως Ἑπτανήσιων Ἑλλάδας κ. Ἐμμανουήλ Κασιμάτης καὶ ὁ Ἐκπρόσωπος Μαθητῶν Σχολείων.

Ἀκολούθησε ἐνός λεπτοῦ σιγή καὶ ἡ ἀνάκρουση τοῦ Ἐθνικοῦ Ὕμνου ἀπὸ τῇ Φιλαρμονικῇ Ποταμοῦ, εὐθύνη τοῦ Διευθυντῆ τῆς κ. Παναγιώτη Λευθέρη. Κατόπιν ἐκφωνήθηκε ὁ Πανηγυρικός Λόγος τῆς ἡμέρας ἀπὸ τὴν Ἱστορικό-Φιλόλογο κα Ἑλένη Χάρου καὶ ἀκολούθησαν παραδοσιακοὶ χοροὶ ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τῶν Σχολείων. Οἱ ἐκδηλώσεις περατώθηκαν μέ τὴ μαθητικὴ παρέλαση, ἡ ὁποία καταχειροκροτήθηκε ἀπὸ τοὺς συγκεντρωμένους. Τιμὴ καὶ δόξα σέ ὅλους ἐκείνους πού ἔδωσαν τό αἷμα τους γιὰ τό ὕψιστο ἀγαθὸ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς Ἑνώσεως μέ τὴν Ἑλλάδα.

Χρόνια Πολλὰ Κύθηρα καὶ Ἀντικύθηρα!!!
Χρόνια Πολλὰ Ἑλλάδα!!!

Ἑπτανήσων μέ τήν μητέρα Ἑλλάδα

Ὁμιλία τῆς κ. Ἑλένης Χάρου διά τόν ἑορτασμό τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑπτανήσων

Πρέπει νά ποῦμε ὅτι κάποτε στά Κύθηρα, πρὶν ἀπό περισσότερο ἀπὸ 160 χρόνια, ὅταν ἔλεγετε Ἑλλάδα ἐννοοῦσετε ξένο κράτος καί γιά νά πᾶς στό Γύθειο, ἢ στήν Ἀθήνα, ἢ στήν Κρήτη ἤθελες διαβατήριο.

Τά Κύθηρα καί τά Ἑπτάνησα ἀποτελοῦσαν τό Ἰόνιο Κράτος, μέ Ἀγγλο Τοποτηρητὴ καί Ἀγγλική Φρουρά, ἐνῶ ἀπέναντι ἡ Πελοπόννησος ἦταν ἐλεύθερο Ἑλληνικὸ Κράτος.

Συνέχεια στή σελ. 22

Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 14

ὅλη μέρα ἔτρεχαν καί ἔπαιζαν, ἀλλὰ ἔτρωγαν πολλές φορές».

Ἡ περίοδος τῆς νηστείας τῆς προσευχῆς καί τῆς καταλλαγῆς ἀναδεικνύεται καί περίοδος φιλανθρωπίας καί ἐλεημοσύνης.

Ὁ ἅγιος Γέροντας Παῖσιος μᾶς λέει γιά τὴν ἐλεημοσύνη ὅτι ὁ πόνος γιά τὸν πλησίον βοηθαί τὴν οἰκογένεια.

Γιά τὴν ἀγάπη ἔλεγε **«ἀγάπη χωρὶς ἀντιπαροχή! Νά μὴν κάνουμε καλωσύνες, γιά νά πάρουμε εὐλογίες. Νά καλλιεργήσουμε τὴν ἀρχοντική, τὴν ἀκριβὴ ἀγάπη, τὴν ὁποία ἔχει ὁ Θεός, καί ὄχι τὴν φθηνὴ κοσμικὴ ἀγάπη, ἡ ὁποία ἔχει κάθε ἀνθρώπινη ἀδυναμία».**

Γιά τὸν ἅγιο Παῖσιο **προσευχὴ σημαίνει ζητῶ συνεχῶς βοήθεια ἀπὸ τὸν Χριστό, ἀπὸ τὴν Παναγία, ἀπὸ τοὺς Ἁγίους, γιά τὸν ἑαυτὸν μου καί γιά τοὺς ἄλλους.** Ἄν δέν ζητήσω βοήθεια, δέν θά μοῦ δώσουν.

Νά νοιώσουμε τὴν προσευχὴ ὡς ἀνάγκη. Ὅπως τό σῶμα γιά νά ζήσει χρειάζεται τροφή, ἔτσι καί ἡ ψυχὴ γιά νά ζήσει, πρέπει νά τραπεῖ. **Ἡ προσευχὴ ἔχει μεγάλη δύναμη μέσα στὴν οἰκογένεια.**

Μᾶς λέει ὁ ἅγιος: «ἐμᾶς ὁ πατέρας μου μᾶς ἔλεγε: «Δέν ξέρω τί θὰ κάνετε, δυὸ φορές τὴν ἡμέρα θὰ πρέπει νά δίνετε τὸ παρὸν στὸν Θεό, γιά νά ξέρη ποῦ βρίσκεστε».

Κάθε πρωὶ καί κάθε βράδυ κάναμε προσευχὴ μπροστὰ στὸ εἰκονοστάσι ὅλοι μαζί, ὁ πατέρας, ἡ

μητέρα καί τὰ παιδιά, καί στὸ τέλος βάζαμε μετὰ νοια στὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Ὅταν πάλι εἴχαμε κάποιο πρόβλημα στὴν οἰκογένεια, κάναμε προσευχή, γιά νά τακτοποιηθῇ. Θυμᾶμαι, μιά φορά πού ἀρρώστησε ὁ μικρότερος ἀδελφός μας, εἶπε ὁ πατέρας μου: «Ἐλάτε νά παρακαλέσουμε τὸν Θεό ἢ νά τὸν κάνη καλά ἢ νά τὸν πάρη, γιά νά μὴν ὑποφέρη».

Στὸ ἐρώτημα πῶς νά προετοιμαζόμαστε γιά τὴ Θεία Κοινωνία ὁ ἅγιος ἀπάντησε ὅτι **«πάντοτε πρέπει νά εἶναι ἑτοιμος κανεὶς, ἀλλὰ, ὅταν πρόκειται νά κοινωνήσῃ, καλὰ εἶναι νά κάνει κάτι περισσότερο ἀπὸ τὰ πνευματικά πού κάνει συνήθως, γιά νά ἐτοιμασθεῖ καλύτερα».** Μεγάλῃ εἶναι ἡ βοήθεια τῆς Θείας Κοινωνίας στὰ ἀρρώστα παιδάκια. Πολλὰ παιδάκια ξεπέρασαν τὴν ἀρρώστια τους μετὰ τὴν Θεία Κοινωνία.

Αὐτοὶ ἦταν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ Ἁγίου Παΐσιου σχετικοὶ μετὰ τὰ βιώματα τῶν πιστῶν χριστιανῶν πού καλλιεργοῦνται ἰδιαίτερα τὴν περίοδο τῆς Ἁγίας καί Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς, μία περίοδο πού ἂς μὴν ξεχνᾶμε, ἔχει καί τοὺς πειρασμούς της.

Στὸ τέλος τῆς ὁμιλίας τῆς ἡ κα Καραβοκύρη εὐχήθηκε σὲ ὅλους καλὴ δύναμη γιά τὸ υπόλοιπο τῆς Ἁγίας καί Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς καί οἱ Λόγοι τοῦ Ἁγίου Παΐσιου νά βοηθήσουν ὅλους μας καί ἰδιαίτερα τὴν οἰκογένεια, ἡ ὁποία ἰδιαίτερα σήμερα ταλαιπωρεῖται. Νά ἔχουμε τὴν εὐχὴ τοῦ Ἁγίου Παΐσιου τοῦ Ἀγιορείτη!

Έάν ἐδῶ σ' αὐτό τό σημείο πού βρισκόμαστε σήμερα γιά νά γιορτάσουμε τήν λευτεριά μας τολμοῦσε κάποιος νά φωνάξει «ΖΗΤΩ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ», ἢ «ΖΗΤΩ Η ΕΝΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ» θά τό πλήρωνε πολύ ἀκριβά. Τόν περίμεναν πρόστιμα, φυλακή, βασανιστήρια καί στή χειρότερη περίπτωση ἐξορία.

Κάποτε, τό 1853, σ' ἓνα σπίτι ἐδῶ στή Χώρα γινόνταν γλέντι. Μαζεύτηκαν ἀπό κάτω κάποια παιδιά καί ζήτησαν ἀπό τόν οἰκοδεσπότη τόν Στυλιανό Σανιάνο νά μποῦνε μέσα νά δοῦν τήν διασκέδαση. Ὁ οἰκοδεσπότης τούς εἶπε: φωνάξετε δυνατά «ΖΗΤΩ Η ΕΝΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ» καί τότε θά σᾶς ἀφήσω νά μπεῖτε μέσα στήν διασκέδαση. Τό πρᾶγμα μαθεύτηκε κι ὁ Σανιάνος ἐτέθη ὑπό αὐστηράν παρακολούθησιν. Ὁ λοχίας, οἱ χωροφύλακες, οἱ ἀστυφύλακες καί οἱ κλητήρες ἐπιφορτίζονται νά ἐπαγρυπνοῦν ἐπὶ τῆς διαγωγῆς του ἐπειδὴ ἐδείχθη ἐναντίος πρὸς τήν Βρετανικὴν προστασίαν μέ τά φερσίματά του.

Οἱ Ἀγγλοι πίστευαν ὅτι μᾶς προσφέρουν προστασία καί ἐλευθερία· στή πραγματικότητα ὅμως τό Ἀγγλικό καθεστῶς ἦταν καμουφλαρισμένο καί ἀντί γιά προστασία ἦταν Κατοχή καί τυραννία. Κάθε φιλελεύθερη φωνή ἐφίμωθη.

Κατά τήν περίοδο τῶν Ἀπόκρεω τοῦ 1851 ἡ Ἀστυνομία ἐπιφορτίζει δύο ὄργανα νά ἐπιτηροῦν τήν τάξη στὸν Ποταμό, ὥστε μέσα στήν κεφάτη ἀτμόσφαιρα τοῦ καρναβαλιοῦ, νά μὴν ἀκουστοῦν τίποτα φιλελεύθερα συνθήματα κατὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ καθεστῶτος καί νά ἐπαγρυπνοῦν ὅλη τήν ἡμέρα καί ὅλη τήν νύχτα γιά παράνομη ὀπλοκατοχή καί ὀπλοχρησία.

«Κύθηρα τῇ 27ῇ Ὀκτωβρίου 1851. Τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ καρναβαλιοῦ μέ τό νά εὐρίσκεται πλῆθος ἀνδρῶν εἰς τό χωρίον Ποταμός κατὰ τήν συνήθειαν κάθε χρόνο καί μέ τό νά ἔχη χρέος αὐτὴ ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἀστυνομίας νά προβλέπῃ τήν διατήρησιν τῆς ἡσυχίας σέ ἐκείνον τό πολυάνθρωπον χωρίον, διὰ τοῦτο διατάττει ἓναν Κλητῆρα καί ἓναν χωροφύλακα νά ἡμποροῦν νά ἀναχωρήσουν τήν ἐρχομένην Κυριακὴν ἀπὸ τήν Χώραν, δύο ὥρας πρὶν ξημερώσει καί νά εὐρεθοῦν ἐκεῖ τήν ὥραν τῆς Λειτουργίας, ὅπου θέλῃ μείνῃ ἀκόμη ὅλον τό ἑσπέρας τῆς ἄνω εἰρημένης Κυριακῆς καί δέν θέλουν ἐπιστρέψῃ παρὰ τήν ἐρχομένην Δευτέραν τό πρωῒ. Ἡ ἐργασία των

εἰς τόν Ποταμόν θέλῃ εἶναι νά προσέξουν ἐάν ἓνα ὑποκείμενον ἢ πολλὰ βαστοῦν ὄπλα χωρὶς ἄδειαν, ἐάν κάμνουν ταραχάς καί ἀνησυχίας, ὅπου νά ταραττοῦν τήν δημόσιαν ἡσυχίαν, ὡσάν ὅπου κατεξοχὴν ἐκείνην τήν ἡμέραν θά εἶναι καί εἰς καλὴν διάθεσιν ἀπὸ τό κρασίον. Τέλος πάντων θέλουν ἐπαγρυπνῇ ἀκούωσιν ἐάν λάβουν τόπον ὁμιλίας ὅπου νά διεγείρουν τόν λαόν ἐναντίον τῆς κυβερνήσεως ἢ νά τό κάμῃ διὰ νά μὴν εὐχαριστεῖται διὰ αὐτήν».

Ἀλλὰ συγκλονιστικώτερη καταγγελία κατὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ καθεστῶτος ἀκούεται ἀπὸ ἓναν ἐξορίστο στὰ Ἀντικύθηρα τόν Ἡλία Ζερβό Ἰακωβάτο, κορυφαῖο ριζοσπάστη, ἀγωνιστὴ γιά τήν Ἑνωση, δημοσιογράφο ἀπὸ τὴν Κεφαλλονιά, ὁ ὁποῖος ἐγραψε σ' ἓνα μοναδικό ντοκουμέντο «ἡ ἐπὶ τῶν Ἀντικυθήρων αἰχμαλωσία μου γιά τήν θηριωδία τοῦ Ἀγγλικοῦ καθεστῶτος, τό ὁποῖο προσπάθησε νά τόν ἐξοντώσῃ κι αὐτόν κι ἄλλους πατριῶτες οικονομικά, πνευματικά, ἠθικά, ἐπειδὴ λείπει ἤθελαν νά εἶναι ἐλεύθεροι. Ὁ Ἰακωβάτος ὀργάνωσε τυπογραφεῖο στή Κεφαλλονιά καί ἐξέδωσε τήν ἐφημερίδα «Φιλελεύθερος», στήν ὁποία ἐκήρυττε τήν ἔνωση· περιγράφοντας δὲ τά αἴσχη τῆς τυραννίας ἀναφέρει ὅτι ἦταν εἰς τά Ἀντικύθηρα ἡ συναναστροφή μετα-

ξὺ τῶν ἐξορίστων καί ἡ ἐπικοινωνία μέ τοὺς ντόπιους. Οἱ Ἀντικυθήριοι δέν εἶχαν δικαίωμα οὔτε μένεμα τῆς κεφαλῆς νά χαϊρετίσουν τοὺς κατάδικους, οὔτε νά τοὺς πουλήσουν τροφίμα. Ἐπὶ μῆνες τρώγανε χόρτα καί ζουμί ἀπὸ βρασμένο κριθάρι. Αὐτὴ τὴν πείνα καί τόν ἀποκλεισμό, πού ἐφάρμοζαν ἄλλοτε οἱ Ρωμαῖοι κατὰ τῆς συνειδήσεως τῶν χριστιανῶν, ἐφάρμοζαν καί οἱ Ἀγγλοι κατὰ τῶν φρονημάτων τοῦ πολίτου.

Συνέχεια στή σελ. 23

Οι εποχές αλλάζουν, αλλά η τυραννία παραμένει αμετάβλητη. Όταν τόν μετέφεραν στά 'Αντικύθηρα τόν έριξαν σάν κτήνος μέσα σέ ένα άχυρώνα. Έτσι άποχωρίσθηκε τήν αγαπημένη του οικογένεια καί τόν υπόλοιπο κόσμο γιά έξι χρόνια. «Η κατάστασις τής ψυχής μου ήτο όλη άγωνία καί σπαραγμός. Η βίαία άρπαγή μου, ή άβεβαιότης τής τύχης μου, ό άποχωρισμός τής πατρίδος καί τών οικείων μου έπηύξηνον τήν άνησυχία μου καί τήν

ταραχήν μου. Οί άπότομοι βράχοι, τό σφύριγμα τών άνέμων, ή μόνωση καί ή έρημία συνεχώς κατεβασάνιζον τό πνεύμα μου. Καθόταν σέ μία γωνιά ό 'Ιακωβάτος μόνος, κατηφής καί σιωπηλός καί ξαφνικά σάν όπτασία περνούσαν μπροστά του τά αγαπημένα του πρόσωπα. Όταν επανερχόταν στήν πραγματικότητα «βαρείς στεναγμοί έξήρχοντο έκ τής ταλαπωρημένης καρδιάς μου καί σταγόνες πικρών δακρύων έβρεχον τάς παρειάς μου». Αυτά γράφει ό Προμηθέας τής νεώτερης ιστορίας μας δεσμώτης στόν βράχο τών 'Αντικυθήρων.

Ό Κάλβος, αυτός ό Τυρταίος τής νεοελληνικής ποίησης, βροντοφωνάζει στηλιτεύοντας τό 'Αγγλικό καθεστώς:

«Τό χέρι όπού προσφέρετε
ώς προστασίας σημείον
εις ξένον έθνος, έπνιξε
καί πνίγει τούς λαούς σας,
πάλαι, καί άκόμα.

...

Καί τώρα εις προστασίαν μας
τά χέρια σας άπλώνετε!
τραβήξετέ τα όπίσω
βλέπει ό Θεός καί άστράπτει
διά τούς πανούργους».

Τιμή καί δόξα καί μνήμη αιώνια στούς Έθνομάρτυρες, στούς άγωνιστές γιά τήν Ένωση, στούς Ριζοσπάστες πατριώτες, στούς Κυθήριους Βουλευ-

τές Κοσμά Πανάρετο από τόν Ποταμό, Γεώργιο 'Αρώνη-Παναγιωτόπουλο από τά 'Αρωνιάδικα, τόν Γεώργιο Μόρμωρη από τήν Χώρα, πού ένιωθαν τόν θεϊο έρωτα γιά τήν Πατρίδα καί τήν Έλευθερία. Άξίζουν κάθε θαυμασμό αυτοί πού δέν άνέχονται ζυγό δουλείας, αυτοί πού δέν φοβούνται τόν θάνατο, αυτοί πού δέν φοβούνται τούς ισχυρούς τής γής, αυτοί πού δέν φοβούνται γενικώς. Αυτοί πού φοβούνται τούς άξίζει νά είναι δούλοι.

«Όσοι τό χάλκεον χέρι
βαρύ του φόβου αισθάνονται,
ζυγόν δουλείας άς έχωσι
θέλει άρετήν καί τόλμην
ή έλευθερία».

Ό έορτασμός τής Έπετείου τής Ένώσεως τών Έπτανήσων στά 'Αντικύθηρα

Καί στά 'Αντικύθηρα γιορτάσθηκε ή Έπέτειος τής Ένώσεως τών Έπτανήσων μέ τήν Μητέρα Έλλάδα.

Στόν 'Ιερό Ναό Αγίων Κωνσταντίνου καί 'Ελένης έτελέσθη ή πανηγυρική Θεία Λειτουργία καί ή Δοξολογία από τούς 'Ιερείς τής νήσου, τόν π. Διονύσιο καί π. 'Αντώνιο, παρουσία του Δημάρχου Κυθήρων & 'Αντικυθήρων κ.Εύστρ. Χαρχαλάκη, του

Τοπικού Προέδρου κ. Γεωργίου Χαρχαλάκη, τών μαθητών του Δημοτικού Σχολείου καί τών κατοίκων τής νήσου.

Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν ἱερῶν λειψάνων τοῦ Ἀγίου Νικολάου στὰ Ἀντικύθηρα

Στὰ ἀκρικτικά πρὸς νότον Ἀντικύθηρα ἐορτάστηκε, ὅπως κάθε χρόνο, στίς 20 Μαΐου, ἡ Ἀνακομιδὴ τῶν ἱερῶν λειψάνων τοῦ Ἀγίου Νικολάου στὸν ὁμώνυμο Ναὸ πού δεσπόζει πάνω ἀπὸ τὸ γραφικὸ λιμάνι τοῦ μικροῦ νησιοῦ καὶ κτίσθηκε περίπου μεταξύ 1780-1800 ἀπὸ Κρήτες πρόσφυγες τῆς ἐπαρχίας Κισάμου.

Τὶς ἱερές Ἀκολουθίες τέλεσε ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης π. Διονύσιος Μάλλιος, καθὼς ἡ προγραμματισμένη ἱεουργία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ ματαιώθηκε λόγω τῶν πολὺ δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν.

Παρέστη ὁ Δήμαρχος Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ἀντικυθήρων κ. Γεώργιος Χαρχαλάκης μέ κατοίκους τοῦ νησιοῦ, λιγότερους ἀπὸ τίς προηγούμενες χρονιές λόγω τῆς πανδημίας.

Ὁ ἱερός Ναὸς τοῦ Ἀγ. Νικολάου ἔχει ἀνακαινισθῇ τὰ τελευταῖα ἔτη, χάρις στή φροντίδα τῶν ἐπιτρόπων του καὶ τῶν κατοίκων, ἀλλὰ καὶ τῶν ὁμογενῶν. Τελευταία δωρεὰ πρὸ ὀλίγων ἐβδομάδων ἡ νέα ἐκκλησιαστικὴ ἐπίπλωση τοῦ Ναοῦ ἀπὸ τὸν ἐξ Ἀμερικῆς Ἀντικυθήριο ὁμογενή κ. Διονύσιο Γαλα-

νάκη, διακεκριμένο ἱατρὸ στῇ Ν. Ὑόρκη. Τὰ θυρανοίξια τοῦ ἀνακαινισθέντος Ναοῦ τελέσθηκαν τὸ 2011 ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ.

Τὸ 1087, οἱ Λατῖνοι, ἀπέσπασαν τὸ ἱερὸ Λείψανο τοῦ Ἀγ. Νικόλαου ἀπὸ τὰ Μύρα τῆς Λυκίας καὶ τὸ μετέφεραν στὸ Μπάρι τῆς Ἰταλίας, ὅπου εὐρίσκεται μέχρι σήμερα, καὶ ἀσφαλῶς τὸ πλοῖο πού μετέφερε τὸν πολύτιμο θησαυρὸ ἐπλευσε στὰ ὕδατα μεταξύ Κυθήρων καὶ Κρήτης, εὐλογώντας καὶ ἀγιάζοντας τοὺς ναυτικούς καὶ τίς θάλασσες μας.

Ἱερόν Μνημόσυνον ἀειμνήστου Μητροπολίτου Κυθήρων κυροῦ Μελετίου Γαλανοπούλου εἰς τήν Ἱεράν Μονήν Ἀγίων Τεσσαράκοντα Σπάρτης

Τήν Κυριακή 22 Μαΐου 2022 στήν ἱστορική Ἱερά Μονή Ἀγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Σπάρτης τελέσθησαν ὁ Ὅρθρος καί ἡ Τρισαρχιερατική Θεία Λειτουργία μέ τή συμμετοχή τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Μονεμβασίας & Σπάρτης κ. Εὐσταθίου, Ξάνθης & Περιθεωρίου κ. Παντελεήμονος καί Κυθήρων & Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ.

Ἀκολούθησε Ἱερό Μνημόσυνο ὑπέρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ Σπαρτιατικῆς καταγωγῆς μακαριστοῦ Μητροπολίτη Κυθήρων κυροῦ Μελετίου Γαλανοπούλου, μέ ἀφορμή τήν συμπλήρωσι φέτος 50 ἐτῶν (1972-2022) ἀπό τήν ἐκδημία του.

Λόγο πνευματικῆς οἰκοδομῆς ἐξεφώνησε στό ἐκκλησίασμα ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολί-

της Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ, ὁ ὁποῖος ἀρχικά μίλησε γιά τά διδάγματα πού μπορεῖ νά ἀντλήσει κάθε χριστιανός ἀπό τήν Εὐαγγελική Περικοπή τῆς ἡμέρας, πού ἀναφερόταν στήν θαυμαστή μεταστροφή τῆς Σαμαρείτιδος. Ἀκολούθως, σκιαγράφησε τήν ἰσχυρή προσωπικότητα καί περιέγραψε τό πλούσιο πνευματικό καί συγγραφικό ἔργο τοῦ Προκατόχου του κυροῦ

Συνέχεια στή σελ. 26

Μελετίου Γαλανοπούλου. Ίδιαίτερα για την προσφορά του στά Κύθηρα ανέφερε χαρακτηριστικά: «περιόδευε ἀνελλιπῶς καί στούς 64 οἰκισμούς τοῦ νησιοῦ, στάθηκε ἀκούραστος πνευματικός πατέρας γιά ὅλους τούς κατοίκους, φροντίζοντας ἀνύστακτα γιά τίς βασικές τότε

ανάγκες τῶν Κυθήρων, ὅπως ἦταν ἡ ἠλεκτροδότηση καί ἡ ὑδρευση».

Σέ ἄλλο σημεῖο τῆς ὁμιλίας του, περιγράφοντας τό ἄσκνον καί συνεχές ἐνδιαφέρον του γιά τό ποίμνιο πού τοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ Κύριος, ἀναφέρει πώς: «παρά τό περασμένο τῆς ἡλικίας του, ἐργάσθηκε μέ νεανικό σφρίγος, μή δίνοντας κατά τό ψαλμικό λόγο «ὑπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς καί ἀνάπαισιν τοῖς κροτάφοις του». Ἀνεδείχθη πο-

λυγραφότατος συγγραφέας 49 βιβλίων, πέραν τῶν μελετῶν καί τῶν ἀρθρῶν, ἐνῶ σέ ἐβδομαδιαία βάση ἐξέδιδε ἐγκύκλιο σημείωμα πρὸς πνευματικήν οἰκοδομήν τοῦ ποιμνίου καί τῆς νεότητος. Ὅταν ὑποχρεώθηκε σέ παύση τῶν καθηκόντων του, καθῶς ὁ πολιτειακός νόμος μείωσε τό ὄριο ἡλικίας, ἀνέφερε ὅτι ἀποχωρῶ ἀθελήτως,

καθῶς ἡ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας δέν γνωρίζει αὐτόν τόν τρόπο ἐξόδου τῶν Ἀρχιερέων ἀπό τήν διακονίαν τους. Ὡστόσο, σέβομαι τόν νόμον καί ἀδικοῦντες με».

Στή συνέχεια ἀνέφερε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας δεκάδες κοσμητικά ἐπίθετα πού ἀπέδωσε ὁ λαός τῶν Κυθήρων στόν ἀγαπημένο του Ποιμέναρχη, κατά τήν συγκινησιακά φορτισμένη ἀποχώρησί του στίς 12 Μαΐου 1969: «Υπερόχον ἄνθρωπον, ἀληθῆ χριστιανόν, πάσης ἀρετῶν ἰδέας κεκοσμημένον, πραότατον καί φιλόστοργον πνευματικόν πατέρα, πρότυπον Ἀρχιερέως, ἅγιον ἀληθῶς ἄνδρα, Ἐπίσκοπον συνεχοῦς θυσίας, ἄξιον τοῦ Κυρίου λειτουργόν, σοφώτατον διδάσκαλον καί συγγραφέα, ἀδαμάντινον χαρὰ κτήρα, ὑπέροχον χριστομίμητον Ποιμένα, Ἱεράρχην ἐμπνευσμένον, δραστήριον καί ἀγιώτατον, φωτισμένον νοῦν, ἄνθρωπον ἀδαμάστου θελήσεως, σπορέα ἀγαθῶν, σημαιοφόρον ἀκούραστον πάσης κοινωνικῆς προόδου, οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καί ἀληθοῦς πολιτισμοῦ, Πρώτον εὐεργέτην τῆς νήσου, παράδειγμα ἀγιότητος, φωτεινόν σύμβολον, ἄσκνον ἐργάτην

ἀρετῆς, Ἱεράρχην πεφωτισμένον», καταλήγοντας ὅτι ἡ **13χρονη παρουσία του στό νησί ἀπέτελεσε τήν χρυσή ἐποχή γιά τά Κύθηρα καί ὅτι ἀγάπησε τά Κύθηρα πάνω ἀπ' ὅλους τούς Κυθηρίους!**

Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας τελέσθηκε ἡ ἐπιμνημόσυνη δέησης. Τόν λόγο πῆρε στή συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης & Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων, ὁ ὁποῖος ἀρχικά ἀναφέρθηκε στήν ἡμέρα μνήμης τῆς Γενοκτονίας τῶν Ποντίων, ἀλλά καί στό φε-

Συνέχεια στή σελ. 27

τινό έπετειακό έτος γιά τά 100 χρόνια από την Μικρασιατική καταστροφή. Ακολούθησε μία καρδιακή αναφορά του στον μακαριστό Μητροπολίτη κυρό Μελέτιο μέ συγκινητικές αναμνήσεις, τόν όποιο είχε την Θεία εύλογία νά γνωρίσει τά τελευταία χρόνια της ζωής του στη Σπάρτη, όταν ό ίδιος ήταν Άδελφός της Ί.Μ. Άγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων.

Άπό την πλευρά του, ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μονεμβασίας & Σπάρτης κ. Ευστάθιος εύχαρίστησε αρχικά τούς δύο Μητροπολίτες γιά την ολοπρόθυμη αποδοχή της πρόσκλησής του. Ξεκινώντας την αναφορά του στον μακαριστό Ίεράρχη κυρό Μελέτιο Γαλανόπουλο τόνισε, ότι σέ μία εποχή πού ύπάρχει πλεόνασμα άχαριστίας θά πρέπει νά καλλιεργηθεί ή άρετή της εύγνωμοσύνης. Στή συνέχεια μίλησε γιά την έμπειρία του ως Τοποτηρητού της Ίερās Μητροπόλεως Κυθήρων καί Άντικυθήρων, όπου σέ κάθε βήμα του διαπίστωνε άφ' ενός την άγάπη πού έτρεφαν οι Κυθήριοι προς τόν κυρό Μελέτιο, άν καί είχαν περάσει αρκετά χρόνια από την έκδημία του, άφ' έτέρου την ανεξίτηλη σφραγίδα του πού άφησε στό νησί μέ τό έργο του.

Συνεχίζοντας, ανέφερε την άριστη έντύπωση πού απέκόμισε όταν, ως Άρχιμανδρίτης ό ίδιος, τόν γνώρισε προσωπικά, προς τό τέλος της ζωής του στη Μαγούλα, άφού διαπίστωσε ότι πρόκειται γιά έναν γλυκύτατο πνευματικό πατέρα, έναν άνθρωπο πού μαγνήτιζε τόν συνομιλητή του μέ τά λόγια του καί έναν άρτια καταρτισμένο παιδαγωγό. Όλοκληρώνοντας, εύχήθηκε ή μνήμη του νά είναι αιώνια, νά έχει θέση στά δεξιά του Κυρίου καί νά προσεύχεται εκεί πού είναι γιά τή σωτηρία της ψυχής μας.

Η έκκλησιαστική τελετή ολοκληρώθηκε μέ την τέλεση Τρισάγιου στον τάφο του μακαριστού Μητροπολίτη, πού βρίσκεται στον προαύλιο χώρο της Μονής.

Διήμερον εορτίων Ἐκδηλώσεων ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 200

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις μας στὶς 28 & 29 Μαΐου 2022 διοργάνωσε διήμερο Ἑορτίων Ἐκδηλώσεων ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 200 χρόνων (1821-2021) ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τῆς Ἑθνικῆς μας Παλιγγενεσίας.

Συγκεκριμένα, τὸ Σάββατο 28 Μαΐου 2022 στὴν αἴθουσα τοῦ Κυθηραϊκοῦ Συνδέσμου πραγματοποιήθηκε ἐπίκαιρη διάλεξις τοῦ Ἑλλογιμωτάτου κ. Δημητρίου Βέρρα, Ἱατροῦ-Διευθυντοῦ Ε.Σ.Υ., Ἱστορικοῦ Μελετητῆ καὶ συνεργάτη τοῦ τηλεοπτικοῦ σταθμοῦ ΛΥΧΝΟΣ τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Πατρῶν, μέ θέμα: «**Ἡ ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ οἱ ἱστορικές συνέπειες στὸν ἀπανταχοῦ Ἑλληνισμό**».

Στὴ συνέχεια παραθέτουμε ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ἐμπεριστατωμένη ὁμιλία τοῦ κ. Δημ. Βέρρα:

«Σεβασμιώτατε, σεβαστοὶ πατέρες, κύριε Ἀντιδήμαρχε, ἀξιότιμα μέλη τοῦ Συλλόγου, κυρίες καὶ κύριοι.

Μετὰ ἀπὸ 1100 περίπου ἔτη τὴν πόλιν τὴν ὁποία ἐχτισε ὁ Ἰσαπόστολος καὶ ἅγιος Κωνσταντῖνος καὶ ἡ ὁποία ἐγίνε τό κέντρο ὅλης τῆς οἰκουμένης, ἡ ξακουστή Κωνσταντινούπολις ἔπεσε τὴν ἀποφράδα ἐκείνη ἡμέρα, τῆς 29ης Μαΐου 1453, εἰς χεῖρας βαρβάρων σκοταδιστῶν καὶ ἀντήχησε ἀπ' ἄκρο εἰς ἄκρον ἐντός τῶν τεichῶν μιά φράση τριῶν λέξεων: «**ἐάλω ἡ Πόλις**».

Ἡ Ρωμανία (Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία), ἡ ὁποία λόγῳ πολλῶν ἀδυναμιῶν εὐρέθη τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ

ἐξασθενημένη καὶ διαιρημένη, εἶχε γίνε ἡ σκιά τοῦ ἑαυτοῦ της.

Τὸ πρῶτο πλῆγμα πού ἐδέχθη ἡ Πόλις τῶν πόλεων καὶ κατὰ συνέπεια ἡ Ρωμανία ὅλη (αὐτοκρατορία) ἦτο ἡ ἄλωσις της ἀπὸ τοὺς Σταυροφόρους τὸ 1204, οἱ ὁποῖοι μέ τό πρόσχημα τῆς ἐλευθερώσεως τῶν Ἀγίων Τόπων, κατέλαβον τὴν Πόλιν, ἡ ὁποία ἐμαστιζέτο ἀπὸ ἐμφύλιες ἐριδες.

57 ἔτη ἕως τὸ 1261 οἱ λεγόμενοι χριστιανικοὶ λαοὶ τῆς Δύσεως (Σταυροφόροι) ἐποίησαν σημεῖα καὶ τέρατα, βιάζοντας καὶ μολύνοντας εἰς τὴν Ἁγ. Τράπεζα τοῦ μεγαλοπρεποῦς ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, παρθένους κορασίδας, ἐκβιάζοντας τοὺς κατοίκους τῆς Πόλεως νὰ ἀλλαξοπιστήσουν καὶ ξεπέρασαν σέ βαρβαρότητα καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς Σελτζούκους Τούρκους. Ἡ νεοϊδρυθεῖσα τότε αὐτοκρατορία τῆς Νικαίας, μέ ἐπικεφαλῆς τὸν αἰμνηστο Στρατηγὸ Στρατηγόπουλο, ἀνακατέλαβε τὴν Πόλιν καὶ ἐξεδίωξε τὰ μιὰρὰ ἐκεῖνα Εὐρωπαϊκὰ στίφη.

Ἡ ἀνακαταληφθεῖσα ὁμως Κων/πολις, ἦτο σκιά τοῦ παλαιοῦ μεγαλείου της. Ἡ Πόλις ἀπὸ πληθυσμὸ 600.000, ἀριθμοῦσε τότε 100.000. Ἐπιφανεῖς ἄνδρες εἶχαν ἐγκαταλείψει τὴν Πόλιν, τὸ ἐμπόριο εἶχε σχεδὸν διαλυθεῖ, ὁ στόλος εἶχε καεῖ, πολλὰ οἰκήματα εἶχαν καταστραφεῖ, οἱ δρόμοι ἐρημοὶ σχεδόν, ἀγριοσυκιές καὶ ἄλλα αὐτοφυῆ φυτὰ ἐδείκνυναν τὴν ἐρήμωσιν της.

Οἱ Σελτζοῦκοι Τούρκοι, πού σχεδὸν εἶχαν φτάσει μέχρι τὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἄρχισαν νὰ ὀνειρεῦνται καὶ νὰ σχεδιάζουν τὴν κατάληψιν της. Οἱ αὐτοκράτορες οἱ ὁποῖοι ἀνέλαβον βλέποντας τὸν ἐπερχόμενο κίνδυνον ἐξ Ἀνατολῶν, ἐσκέπτοντο νὰ ζητήσουν βοήθεια ἀπὸ τὴ Δύση καὶ τὰ λεγόμενα χριστιανικά κράτη.

Ὁ Πάπας, ὅμως, ἔθεσε ὡς ὅρον γιὰ τὴν ἀποστολὴ βοήθειας τὴν ἔνωση τῶν ἐκκλησιῶν, γνωρίζοντας ὅτι αὐτὸ θὰ ἔφερνε τὴν διάσπαση καὶ τὶς ἐριδες στοῦ λαοῦ τῆς Κων/λεως...

...Ὁ Πάπας μέ τίς προτάσεις τοῦ περὶ ἐνώσεως ἐπέτυχε τὴν πλήρη διάσπαση τῶν κατοίκων, οἱ ὁποῖοι χωρίστηκαν σέ δύο στρατόπεδα. Δηλ. σέ ἐνωτικούς καὶ ἀνθενωτικούς.

χρόνων (1821-2021) από της Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας

Βλέπουμε λοιπόν ὅτι τα δυτικά λεγόμενα χριστιανικά κράτη μέ επικεφαλῆς τόν Πάπα ζητοῦσαν τήν πλήρη ὑποταγή καί παράδοση ἄνευ ὅρων τῆς Ἑλληνοβυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Καί φτάνουμε ἔτσι στό 1448, ὅπου μετά τό θάνατο τοῦ Μανουήλ Παλαιολόγου, ὀρκίζεται εἰς τόν Μυστρά, ὁ υἱός αὐτοῦ Κων/νος Παλαιολόγος, ὡς νέος αὐτοκράτωρ. Ὁ Κων/νος Παλαιολόγος εἶναι ὁ μοναδικός, ὁ ὁποῖος δέν ἐστέφθη εἰς τήν Ἁγία Σοφία. Τό 1449 φθάνει στήν Κων/πολη καί ὡς ἀναφέρει ὁ ἱστορικός Φραντζῆς, ἐπιστήθιος φίλος του, εἰσερχόμενος ἐντός τῶν τειχῶν τῆς πόλεως καί ἀντικρύζοντας τήν κατάντια τῆς μέ συγκίνηση καί δάκρυα στά μάτια ἔφθασε μέ μεγάλη περίσκεψη εἰς τά ἀνάκτορα. Ἀπό τήν ἴδια ἐκεῖνη ἡμέρα μαζί μέ τούς συμβούλους του ἐπιθεώρησε τήν Πόλην, καθώς καί τά προάστια αὐτῆς ἐκτός τῶν τειχῶν, διότι τά ὑπολοιπα μέρη τῆς πάλαι ποτέ κραταιᾶς αὐτοκρατορίας εἶχαν καταλάβει οἱ Σελτζοῦκοι Τούρκοι.

Ἀρχισε ἀμέσως τό ἔργο ἀναστηλώσεως τῶν τειχῶν, εἰσαγωγῆς τροφίμων, ὀπλισμοῦ ἀνασυγκρότησης τοῦ στόλου διότι ὑπῆρχαν μόνο 10 πολεμικά πλοία καί προσπάθησε μέ κάθε τρόπο νά σταματήσει τίς ἐμφύλιες ἐριδες μεταξύ τῶν κατοίκων.

Προσπαθοῦσε δέ μέ κάθε τρόπο νά τυνώσει τό ἠθικό φρόνημα τῶν κατοίκων καί νά τούς προετοιμάσει διά κάθε ἐνδεχομένη ἀπειλή.

Ἦλθε σέ διαπραγματεύσεις μέ τόν νέο σουλτάνο τόν Μωάμεθ Β' γιά ἐπίτευξη συμφώνου φιλίας. Ὁ σουλτάνος ὅμως παρὰ τίς ὑποσχέσεις τό μόνο πού εἶχε στό μυαλό του ἦταν ἡ ἄλωση τῆς Πόλεως. Καί στίς 5 Ἀπριλίου τοῦ 1453 μέ 200.000 στρατό στρατοπεδεύει ἔξω ἀπό τά τείχη τῆς Κων/λεως.

Ὁ Κων/νος βλέποντας τίς προθέσεις τοῦ πορθητοῦ Μωάμεθ, δίνει ἐντολή νά κλείσουν ὅλες οἱ πύλες τῶν τειχῶν καί καλεῖ ἑκτακτο στρατιωτικό συμβούλιο. Ὁ ἀριθμός τοῦ στρατεύματος δέν ὑπερέβαινε τούς 7000 ἄνδρες, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 3000 ἦσαν ντόπιοι καί οἱ ὑπόλοιποι ἀπό διάφορες περιοχές, Λατίνοι, Κρῆτες, Πελοποννήσιοι κ.λπ.

Ἀρχίζει ἔτσι ἡ στενή πολιορκία τῆς Κων/λεως ἀπό στεριά καί θάλασσα. Τά στρατεύματα τοῦ Μωάμεθ ἐξαπολύουν καθημερινῶς ἐπιθέσεις, οἱ

ὁποῖες ἀποκρούονται ὅλες μέ γενναιότητα καί ἐπιτυχία. Καί φθάνουμε ἔτσι στίς 28 Μαΐου τοῦ 1453 ὅπου ὁ Μωάμεθ μετά ἀπό σύσκεψη μέ τό ἐπιτελεῖο του ἀποφάσισε, μετά τήν 12η νυχτερινή, νά ἀρχίσει γενική ἐπίθεση εἰς τά τείχη τῆς Πόλεως μέ σκοπό τήν κατάληψή της.

Οἱ μαχόμενοι Ἕλληνες, ἀποκρούουν τίς δύο πρῶτες ἐπιθέσεις τῶν στρατευμάτων τοῦ Μωάμεθ καί ἀρχισαν νά πιστεύουν ὅτι τά Τουρκικά στρατεύματα λόγῳ τῶν μεγάλων ἀπωλειῶν θά ἀπεσύροντο. Τότε ὁ Μωάμεθ δίνει αὐστηρότατη ἐντολή στίς ἐπίλεκτες δυνάμεις τῶν γεμιτσάρων, οἱ ὁποῖοι ἀριθμοῦσαν γύρω στίς 12 μέ 15.000, νά ἐπιτεθοῦν μέ κάθε μέσον στά μισογκρεμισμένα ἀπό τό σφοδρό βομβαρδισμό τείχη ὑπόσχοντάς τους ὅτι ὅτιδήποτε πολύτιμο ὑπάρχει εἰς τήν Πόλην, πλὴν τῶν οὐκιμάτων θά περιέλθει εἰς τήν ἰδιοκτησίαν τους. Καί πρὶν ἀκόμη ἀνατελεῖ ὁ ἥλιος τήν 29η Μαΐου τοῦ 1453 οἱ Σελτζοῦκοι Τούρκοι εἰσέρχονται εἰς τήν Πόλιν. Ὁ Κων/νος μαχόμενος ἥρωικῶς μαζί μέ τούς συναγωνιστές του ἔπεσε μαχόμενος στήν πρώτη γραμμῇ ὡς ἄλλος Λεωνίδας. Τό τί ἐπακολούθησε ἐπὶ τριήμερον εἰς τήν Βασιλίδα τῶν πόλεων εἶναι κατανοητό καί δέν δύναται νά περιγραφεῖ μέ λίγα λόγια. Σφαγές, βιασμοί, λεηλασίες, αἱμωλώσεις καί πλήρης ἐρήμωση τῆς Πόλεως. Στίς 2

Συνέχεια στή σελ. 30

μ.μ. ο πορθητής Μωάμεθ, εισέρχεται εντός του Ναού της Αγίας Σοφίας με τό αλόγο του πατώντας επάνω στα πτώματα των φονευθέντων Έλλήνων και επάνω στην Αγία Τράπεζα επροσευχήθη στον Άλλάχ και έπαινεσε τόν στρατό του. Ή ξακουστή Πόλη της Ρωμανίας και πρωτεύουσα της οικουμένης όλης, δέν υπάρχει πλέον. Όλος ο Έλληνισμός θρηνεϊ, αναπολώντας τά περασμένα μεγαλεία...

Τά αίτια της πτώσεως, όπως αναφέρουν αυτόπτες μάρτυρες της άλώσεως, Μιχαήλ Δούκας, Χαλκοκονδύλης, Κριτόβουλος, Φραντζής, Μπάρμπαρο, Ντόλφιν και άλλοι είναι τά εξής:

Έθνική αλλοίωση του πληθυσμού της Πόλεως, εμφύλιον σπαραγμοί από τό 1320 έως τό 1360 περίπου, οικονομική εξαθλίωση, διαφθορά, κατάργηση του στόλου και ύγρου πυρός, θρησκευτική διάσπαση, (ένωτικοί-άνθενωτικοί), ή μή υποχρεωτική στράτευση και ή μή χρησιμοποίηση του Ούγγρου μηχανικού Ούρβανου, τόν οποίο άφησαν νά φύγει από τά τείχη και νά πάει στον Μωάμεθ, όπου με έντολή του κατασκεύασε τό υπερόπλο της εποχής εκείνης τή λεγόμενη μπομπάρδα, ή οποία γκρέμισε τά τείχη.

Οι συνέπειες δέ, ήταν μεγάλες και όδυνηρές, όχι μόνο διά τόν Έλληνισμό, αλλά και διά τόν υπόλοιπο κόσμο. Τερματίστηκε ο περίλαμπρος πολιτισμός, πού φώτιζε όλάκερο τόν κόσμο γιά 1000 και πλέον χρόνια. Οι τέχνες και τά γράμματα και ή φιλοσοφία γνώρισαν τή μεγαλύτερη άνθισή τους. Με τήν άλωση άρχισε μιά περίοδος βαρύτατης σκλαβιάς, πού κράτησε περίπου 400 χρόνια. Παράλληλα, άρχισε ο οικονομικός μαρασμός των Έλλήνων εξαιτίας των χαμένων έδαφών. Τό εμπόριο και ή ναυτιλία δέχθηκαν μεγάλο πλήγμα. Ή νέα τάξη πραγμάτων ανάγκασε τούς περισσότερους Έλληνες λόγιους νά μεταναστεύσουν στή Δύση. Παρό-

λα αυτά, όμως, οι Έλληνες λόγιοι δέν ξέχασαν ποτέ τή σκλαβωμένη πατρίδα. Έκαναν παντού γνωστή τήν Έλληνική γλώσσα και παιδεία ιδρύοντας και πολλά Έλληνικά σχολεία. Έτσι ήλθε και ή λεγόμενη αναγέννηση της Εύρώπης, χάρη στους λόγιους Έλληνες. Οι ίδιοι οι Τούρκοι αναγνώρισαν τήν άνωτερότητα των Έλλήνων τοποθετώντας τους σέ ύψηλές καίριες θέσεις. Καί, ως είναι γνωστό, οι Έλληνες στίς δύσκολες στιγμές ένωμένοι, άρχισαν νά αντιμετώπιζουν τίς δυσκολίες της σκλαβιάς.

Στήν ένωση των Έλλήνων καθοριστικό ρόλο έπαιξε ή Όρθόδοξη εκκλησία. Ή ίδρυση της μεγάλης του Γένους σχολής στήν Κων/λη από τόν Πατριάρχη Γεννάδιο Σχολάριο, δημιούργησε τήν ανάταση του Γένους. Καί όταν ήλθε τό πλήρωμα του χρόνου, όλο τό έθνος των Έλλήνων με μπροστάρη τόν Όρθόδοξο κληρο κατάφερε και άποτίναξε τόν τουρκικό ζυγό...»

Τό πρωί της επομένης ήμέρας (29/5) τελεσθηκε στον Ίερό Ναό Παναγίας Μυριτιδιώτισσης Κάστρου Χώρας, Αρχιερατική Θεία Λειτουργία μετ' επισήμου Δοξολογίας, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Σεραφείμ, ένω στή συνέχεια τελέσθηκε Ίερόν Μνημόσυον υπέρ αναπαύσεως του μακαρίου Αυτοκράτορος της Βασιλευούσης Πόλεως Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντίνου του Παλαιολόγου, καθώς και του μακαριστού Μητροπολίτου Κυθήρων και Άντικυθήρων κυρού Μελετίου, επί τή συμπληρώσει 50ετίας από της κοιμήσεως αυτού (1972-2022).

Κατά τήν ώραν του Ίερού Μνημοσύνου ο Σεβ. Μητροπολίτης μας αναφέρθηκε στήν προσωπικότητα του άλησμονήτου Προκατόχου του μακαριστού Μητροπολίτου Κυθήρων και Άντικυθήρων κυρού Μελετίου, τήν οποία εξέηρε προσηκόντως και μετά βαθυτάτου σεβασμού, τιμώντας τήν παρέλευσι 50ετίας όλης από της μακαρίας κοιμήσεώς του. Άποσπάσματα της όμιλίας του Σεβασμιωτάτου καταχωρούνται στο προηγούμενο άρθρο του παρόντος τεύχους του Περιοδικού μας. Στό άρθρο, πού αναφέρεται στο Ίερό Μνημόσυνο, πού ετελέσθη στήν Ίερά Μονή των Αγίων Τεσσαράκοντα Σπάρτης επί τή συμπληρώσει 50ετίας από της κοιμήσεως του Λάκωνος άειμνήστου Μητροπολίτου Κυθήρων κυρού Μελετίου, γι' αυτό και δέν θά επαναληφθούν τά ίδια στο άρθρο μας αυτό.

Συνέχεια στή σελ. 32

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεὶμ ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 2022 ἕως καὶ τοῦ Μαΐου τοῦ 2022 ἐλειτούργησε ἡ ἐχοροστάτησε σὲ Ἑσπερινούς, Ἀκολουθίες καὶ κατὰ περίπτωσιν ἐκήρυξε τὸν Θεῖον Λόγον εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς:

- † Ν. Παναγίας Δέσποινας-Καραβᾶ: 1/2, 9/3, 15/5.
- † Ν. Παναγίας Κερᾶς-Κάτω Λιβαδίου: 1/2.
- † Ν. Παναγίας Κακῆς Μέλισσας-Στραποδίου: 2/2.
- † Ν. Ἀγίων Πάντων-Γουδιανίκων: 3/2.
- † Μονὴν Μυρτίδας Αἰτωλοακαρνανίας: 6/2.
- † Ν. Ἁγίου Χαραλάμπους-Φρατσίων: 9/2, 13/2, 16/3.
- † Ν. Ἁγίου Χαραλάμπους-Μυλοποτάμου: 9/2, 5/4, 22/4, 30/4, 1/5.
- † Ν. Ἁγίου Χαραλάμπους-Καραβᾶ: 10/2, 18/4, 27/4, 28/4.
- † Ν. Ἁγίου Βλασίου (περιοχὴ Ἀεροδρομίου): 10/2, 11/2.
- † Ν. Ἀναλήψεως Χριστοῦ-Κάτω Λιβαδίου: 12/2, 20/4, 3/5, 4/5.
- † Ν. Ναός Ἑσταυρωμένου Χριστοῦ-Χώρας: 13/2, 26/2, 5/3, 9/3, 12/3, 13/3, 25/3, 26/3, 27/3, 30/3, 1/4, 2/4, 3/4, 15/4, 16/4, 17/4, 22/4, 24/4, 8/5, 14/5, 15/5, 19/5, 20/5, 21/5, 28/5, 30/5.
- † Ν. Ἁγίας Μαρίνης-Δρυμῶνος: 26/2, 9/4, 6/5, 7/5.
- † Ν. Ἁγίας Τριάδος-Ἀλεξανδράδων: 27/2, 10/4.
- † Μονὴν Ἁγίας Μόνης: 5/3, 8/4, 17/4.
- † Ν. Ὁσίας Πελαγίας-Ἁγίας Πελαγίας: 6/3, 18/4.
- † Μονὴν Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης: 6/3, 7/3, 11/3, 13/3, 20/4, 24/4.
- † Μονὴν Ἀγίων Ἀναργύρων-Ξερουλάκι: 8/3.
- † Ν. Ἁγίου Νικήτα-Καλάμου: 10/3, 20/4, 4/5.
- † Ν. Παναγίας Ἰλαριωτίσσης-Ποταμοῦ: 11/3, 8/4, 21/4, 22/4, 28/4, 29/4.
- † Ν. Ἀγίου Γεωργίου-Καρβουνάδων: 12/3, 25/4, 2/5, 3/5, 28/5.
- † Ν. Ἀγίου Γεωργίου-Ἄνω Λιβαδίου: 13/3, 29/3.
- † Μονὴν Ὁσίου Θεοδώρου: 14/3, 9/4, 15/4, 11/5, 12/5.
- † Ν. Ἀγίου Μηνᾶ-Λογοθετιανίκων: 15/3, 1/4, 29/4, 30/4, 27/5.
- † Μονὴν Κοιμήσεως Θεοτόκου-Καλαμίου Ἀρκადίας: 17/3.
- † Μονὴν Ἀγ. Πάντων Σπετσῶν: 18/3, 19/3, 20/3.
- † Ν. Ἀναλήψεως Χριστοῦ-Ἀραχώβης: 20/3.
- † Ν. Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου-Λιανιανίκων: 24/3.

- † Ν. Ἁγίας Ἐλέσης-Πούρκου: 25/3, 19/4, 18/5.
- † Ν. Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν-Τραβασαριανίκων: 26/3.
- † Ν. Ἑσταυρωμένου Χριστοῦ-Πιτσιανιανίκων: 27/3.
- † Ν. Τιμίου Προδρόμου-Στραποδίου: 28/3, 24/4.
- † Ν. Ἀγίων Ἀναργύρων-Φατσαδίκων: 31/3, 23/4, 1/5, 2/5.
- † Ν. Μεταμορφώσεως Σωτῆρος-Ἀρωνιαδίκων: 1/4.
- † Ν. Ἁγίου Σπυρίδωνος-Καλοκαιρινῶν: 2/4, 8/5.
- † Ν. Παναγίας Κοντελετοῦς-Ἄνω Λιβαδίου: 3/4, 19/4, 5/5, 6/5.
- † Ν. Ἁγίας Τριάδος-Φριλιγκιανίκων: 4/4.
- † Ν. Μεταμορφώσεως Σωτῆρος-Κεραμωτοῦ: 6/4, 26/5.
- † Ν. Ἁγίου Νικολάου-Αὐλέμωνος: 7/4.
- † Ν. Παναγίας Ἐλεούσης-Φρατσίων: 8/4, 25/4, 26/4.
- † Ν. Ἁγίας Εἰρήνης-Κατουνίου: 14/4, 5/5.
- † Ν. Εἰσοδίων Θεοτόκου-Κοντολιανίκων: 16/4.
- † Ν. Ἀγίου Γεωργίου-Μητάτων: 21/4.
- † Ν. Ἀγίου Ἀντωνίου-Καστρισιανίκων: 26/4, 27/4.
- † Ν. Ἀγίου Ἰωάννου Θεολόγου-Χώρας: 10/5.
- † Παρεκκλήσιον Ἀγίου Ἰωάννου Θεολόγου-Καλάμου: 14/5.
- † Παρεκκλήσιον Ἀγίου Νικολάου-Ἀλώνων: 17/5.
- † Ν. Ἀγίων Κωνσταντίνου & Ἐλένης-Ποταμοῦ: 20/5.
- † Ν. Ἀγίων Κωνσταντίνου & Ἐλένης-Ἄνω Λιβαδίου: 21/5.
- † Μονὴν Ἀγίων Τεσσαράκοντα-Σπάρτης Λακωνίας: 22/5.
- † Ν. Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης-Κάστρου Χώρας: 29/5.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

«ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ:
ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ
ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΔΕ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:

Πρωτοπρ. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος, Γ.Α.Ε.
Ἰωάννα Καραβοκύρη, Θεολόγος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: ΔΟΜΗ Ο.Ε. 210 9310605

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΘΗΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ,
ΚΥΘΗΡΑ 80 100

Τηλ.: 27360 31281, 31202 Fax: 27360 31202

E-mail: imkythiron@imkythiron.gr

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Τόν πανηγυρικό λόγο της ημέρας εκφώνησε ο Δήμαρχος Κυθήρων & Άντικυθήρων κ. Ευστράτιος Χαρχαλάκης, του οποίου παραθέτουμε αποσπάσματα:

«...Είναι εξαιρετικά χρήσιμο, 569 χρόνια μετά την Άλωση της Πόλης, να σημειώσουμε όρισμένες μόνο ιστορικές διαστάσεις του γεγονότος αυτού.

1. Η Άλωση της Κωνσταντινούπολης συνήθως αντιμετωπίζεται και αναλύεται ως ένα αυτόνομο γεγονός. Αυτό είναι ιστορικό λάθος, καθώς η Άλωση είναι μέρος μόνο μιάς σειράς γεγονότων και παραγόντων, που χάνονται μέσα στους αιώνες. Έξάλλου, για την ιστορική επιστήμη, κανένα ιστορικό γεγονός δεν είναι στατικό ή μονοδιάστατο, αλλά προκύπτει ως αποτέλεσμα μιάς βαθιάς σχέσης αίτιου και αιτιατού, που πρέπει να αναλύεται.

2. Η Άλωση της Κωνσταντινούπολης δεν προέκυψε τυχαία ή ξαφνικά. Ήταν τό φυσικό αποτέλεσμα της σταδιακής μείωσης της ισχύος του Βυζαντινού Κράτους, κυρίως μετά την Άλωση από τούς Δυτικούς, τό 1204. Τό Βυζαντινό Κράτος, ούδέποτε κατάφερε νά αποκτήσει την παλαιά του αίγλη, παρά όρισμένες φιλότιμες προσπάθειες. Η Αυτοκρατορία κατά τούς 2 αιώνες πρό της Άλώσεως, είχε νά αντιμετωπίσει άφ' ενός σοβαρές προκλήσεις στά έξωτερικά της σύνορα, άφ' έτέρου τούς έμφυλιους πολέμους που είχαν εξασθενήσει τό ήδη άδύναμο κράτος και είχαν ύποσκάψει τίς μικρές δυνάμεις που άκόμη του απέμεναν. Έτσι, οι ήγέτες των γειτονικών χωρών άρχισαν νά έπωφελούνται, όπως έπραξε ό ήγεμόνας των Σέρβων Στέφανος Ντουσάν που τό 1345 κατέλαβε τίς Σέρρες και άρχισε νά αυτοαποκαλείται «Βασιλεύς Ρωμαίων».

3. Τό απομεινάρι στό όποιο είχε καταντήσει ή άλλοτε κραταιά Βυζαντινή Αυτοκρατορία μαστιζόταν και από ένα άκόμα σοβαρό πρόβλημα: την οικονομική καχεξία, άπότοκο των προνομίων που είχαν χορηγηθεί στους ξένους έμπόρους. Ο Νικηφόρος

Γρηγοράς λέει χαρακτηριστικά ότι οι Γενοβέζοι εισέπρατταν από τούς φόρους διακόσιες χιλιάδες περίπου νομίσματα, ενώ οι Βυζαντινοί μόλις και μετά βίας τριάντα.

4. Παρά την οίκτρη κατάσταση του Κράτους, κοινωνικά και οικονομικά, τό Βυζάντιο άναμείχθηκε ένεργά και στόν πόλεμο μεταξύ Γένοβας και Βενετίας για τό έμπόριο της Μαύρης Θάλασσας, από τόν όποιο όχι μόνο προκλήθηκαν νέες απώλειες

και ήττες, αλλά προέκυψε άκόμα μιά έσωτερική σύρραξη, ανάμεσα στόν Ιωάννη Ε΄ Παλαιολόγο και τόν Καντακουζηνό.

5. Όταν ό Κωνσταντίνος ό ΙΑ΄ διαδέχθηκε τόν Ιωάννη Η΄, τό 1448, ή μοίρα του Βυζαντίου ήταν ιστορικά προδιαγεγραμμένη. Ο τελευταίος των Παλαιολόγων, ήταν ικανότατος, αλλά οι ικανότητες του δεν μπορούσαν νά ξεπεράσουν άνυπέρβλητα προβλήματα που είχαν σωρευτεί επί σχεδόν 2 αιώνες. Οι προσπάθειές του για έξωτερική βοήθεια απέτυχαν, τό Κράτος βρισκόταν σέ παντελή διάλυση, τά ταμεία ήταν σχεδόν άδεια, ό στρατός άνοργάνωτος και κουρασμένος. Και έπιπλέον, τό Κράτος ήταν διπλωματικά απομονωμένο, γεγονός για τό όποιο φρόντισε ό σουλτάνος Μωάμεθ Β΄, που τό 1451 διαδέχθηκε τόν πατέρα του Μουράτ.

Η τελευταία πολιορκία της Πόλης κράτησε μόλις 52 ήμέρες. Ξεκίνησε στίς αρχές Άπριλίου του 1453 και έληξε μέ την Άλωση της Πόλης, στίς 29 Μαΐου. Ο Παλαιολόγος, στην τελευταία του όμιλία πρός τούς υπηκόους του, την όποια διασώζει ό Φραντζής, τούς προετοιμάζει για τό τέλος, παρουσιάζοντας τό θάνατο τους ως δεδομένο. Και μάλιστα για 4 λόγους όπως ό ίδιος λέει: «**πρώτον μέν υπέρ της Πίστεως ήμών και εύσεβείας, δεύτερον δέ υπέρ Πατρίδος, τρίτον υπέρ του βασιλέως ως Χριστού Κυρίου, και τέταρτον υπέρ συγγενών και φίλων. Λοιπόν άδελφοί και συστρατιώται, κατά νούν ένθυμηθήτε ίνα τό μνημόσυον ύμών και ή μνήμη και ή φήμη και ή έλευθερία αιώνίως γενήσεται**»...

